

Τότε γὰρ τὰ ἰδῆ τὸ πλάσμα ἔς τὸ τερπνὸ τὸ ζῦπνημί του
 Ὅσ' ἔνα σῶμ' ἀδελφωμέρα τέτοια ἔργα θαυμαστά,
 Νὰ μαγεύῃ, τὰ φαιδρύνῃ μὲ τὸ ρόδο τῆ ματιᾶ του,
 Κ' εἰς τὸ πλίγι του ν' ἀστράφτουν χιόνι κ' ἄστρα λαμπυρά,

*

Ἐέλθῃ ὁ καλὸς Πατέρας ἔς τὸ παιδί του τὰ χάριση
 Τὴν ἀθίρατη εὐτυχία τούτου κάτου ἔς τῆ γῆ,
 Τῶν ἀγγέλων ἡ ψυχὴ του τῆ χαρὰ νὰ μὴ φθοιήση,
 Κι' ὁμορφίαις τοῦ παραδείσου μὲς ἔς τὸν κόρρο του τὰ κλῆ.

*

Ἔτσι ἔσμιξεν ἄστέρια, ρόδο, χιόνι ἔς ἔνα σῶμα
 Κορμὶ ἔπλασε τὸ χιόνι, καὶ ἔς τὸ θεῖο του λογισμό
 Τὰ δυὸ ἄστρα δυὸ ματάκια, τὸ τριαντάφυλλο ἓνα στόμα,
 Καὶ μὲ ὅλα μιὰ Γυναῖκα, ἔργο τέλειο, θαυμαστό.

Ἀνδρέας Μαρτζώκης.

ΠΑΡΑΚΕΡΑΙΝΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΝΟΣΤΟΜΕΣΤΡΟΥ
 ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ
 ΑΔ 5341.66.0032

ΣΗΜ. ΔΙΕΥΘ. Εὐτυχεῖς θεωροῦμεν ἡμᾶς αὐτοὺς δημοσιεύοντες, ὡς προσηγγείλαμεν, τοῦ ἀριστοτεχνικοῦ ποιήματος τοῦ **Rameau** τὴν ἀριστοτεχνικὴν μετάφρασιν, ἣν μόνον ἠδύνατο νὰ συγγράψῃ ὁ κατέχων τοιαύτην ἐπιφανῆ θέσιν ἐν τῇ νεωτέρῃ ἑλληνικῇ Παρνασσῷ πασίγνωστος ποιητὴς καὶ ἀπαράμιλλος μεταφραστὴς τοῦ **Moïse** τοῦ **Vigny**, τοῦ **Last man** τοῦ **Campbell** καὶ τοῦ **Traum** τοῦ **Richter**.

Ἡ ΟΠΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΜΕΡΚΑΤΗ

Memorie inedite del Secolo XVI e XVII —
 Mamiani : Mario Pagano o dell'immortalità dell'anima. Firenze 1846.

Α'.

Ἀπὸ τοῦ 1576 μέχρι τοῦ 1580 ἔάν τις πρὸς στιγμήν ἐπισκόπει τοὺς ἐν τῇ ἀνωτέρῃ τῆς Ῥώμης παιδευτηρίῳ συνηγμένους φοιτητάς, ἢ προσοχὴ του ἰδιαζόντως θὰ εἰλκύετο ὑπὸ δύο νεανίσκων, ὧν ἡ φύσις ἠθέλησε διὰ τῶν ἐνίοτε ἀλαθῆτων τῆς ὄψεως γνωρισμάτων νὰ ὑποδηλώσῃ τὴν ἠθικὴν καὶ νοητικὴν εὐκληρίαν. Ὁ εἰς ἀπεκαλεῖτο **Μιχαὴλ Μερκάτης** κατ'ἐπίσημον ἔκ τοῦ περιβλέπτου οἴκου τοῦ **San Miniato** ἐν **Τουσκάνῃ** συγγενεῦοντος μετὰ τῶν **Βονα-**

παρτῶν, ἀριθμήσαντος δὲ καὶ ἀριθμοῦντος ἐνταῦθα πολλοὺς διαπρεπεῖς ἐκγόνοους, καὶ ὁ ἄλλος Ἰωάννης Μαρσίλιος ἐκ **Βονωνίας**, πλὴν πρὸ πολλοῦ ἐγκατεστημένος ἐν **Ῥώμῃ**. Ὁ Μερκάτης ἠκροᾶτο τῶν μαθημάτων τῆς ἱατρικῆς σχολῆς, ὁ Μαρσίλιος τῶν τῆς νομικῆς, ἀλλὰ ἐὰν διάφορον ἠσπάσθησαν τὸ στάδιον, ὑπὸ τῶν αὐτῶν διεπνέοντο αἰσθημάτων. Ὁ Μαρσίλιος ἀνομολογῶν τὴν ὑπεροχὴν τοῦ Μερκάτη, διαπρέποντος ὑπὲρ πάντας τοὺς συμμαθητάς του καὶ ἐγγυωμένου ἔκτοτε τὴν ἐπιτυχίαν ἐκείνην καὶ εὐδοκίμησιν, ὧν ἔνεκεν ἀπθανατίσθη τ'ὄνομά του, προσεπάθει νὰ τὸν μιμηθῆ κατὰ τὴν ἐπιμέλειαν καὶ τὴν σύνεσιν, τρέφων πρὸς αὐτὸν τὸ φίλτρον ἐκεῖνο, ὅπερ ἡ ἐκτίμησις καὶ ἡ σεβασμὸς ἀνάγουσι πολλάκις εἰς βαθμὸν ἀφοσιώσεως. Ἐκ τούτου ἐγεννήθη μετὰ τῶν δύο νέων ἡ φιλία ἐκείνη, ἣς τοὺς κρίκουσι χαλκαεῖς ἢ ταυ-

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΠΕΡΥΡΤΟΝ

τότης τοῦ ἰδεώδους, καὶ ἦτις, ἐκκολλητομένη καὶ προαγομένη ὑπὸ τὴν γόνιμον τῆς μαθήσεως ἐπίδρασιν, ἰσχυροποιεῖται καὶ ἐξαιρεται ἐκ τῆς συναισθήσεως τῆς ἀμυβιαίας τῶν οὕτω συνδεομένων ἀξίας.

Καίπερ μὴ παραιτούμενοι τῶν μεμετρημένων ἐκείνων ψυχαγωγιῶν, ἐν αἷς ἡ νεότης διδάσκειται τὸ μέλλον ἐνφ' φαίνεται ἀπολαύουσα μόνον τοῦ ἐνεστώτος, ἐν αἷς διαγκωνίζουσα τὰς πλάνης καὶ τὰς κακίας τοῦ κόσμου, μανθάνει νὰ θωρακίζηται κατ' αὐτῶν, ἐν αἷς τέλος ἐκφέρει μέρος τοῦ πληθωροῦντος σφρίγγου της χωρὶς ν' ἀποκομίζη τὸν κόρον καὶ τὴν ἀπογοήτευσιν, οἱ δύο φίλοι πολλάκις διήρχοντο τῆς σχολῆς των τὰς ὥρας ἐν σοβαραῖς συνδιαλέξεσιν, ὧν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὰ δισεπίλυτα τῆς μεταρυσικῆς προβλήματα ἀπετέλουν τὸ θέμα. Εὐσεβεῖς ἀμφοτέρω, καθὼς ὑπὸ εὐσεβῶν γονεῶν ἀνατραφέντες, δὲν ἐτόλμων ν' ἀπιστήσωσιν εἰς τὰ ὑπὸ τῆς θρησκείας διδασκόμενα, ἐπεθύμουν ὁμῶς νὰ πληρώσωσι τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ νοῦ, ὡς ἐπλήρουν τὰς τῆς καρδίας, καὶ νὰ ἐνισχύσωσι τὸ κῦρος τοῦ ἐνστίχτου διὰ τῆς ἐναργείας τῶν ἀποδείξεων. Δὲν ἠδύνατο νὰ παραδεχθῶσιν ὅτι ὁ νοῦς, ὅστις διέτρεξε τὸ ἄπειρον δι' ἐνὸς λογισμοῦ καὶ ἡ καρδία, ἦτις ἐν ἐνὶ παλμῷ περιέλαβε τὴν αἰωνιότητα, σιγῶσι διὰ παντὸς ἐντὸς τεσσάρων σανίδων, ἔφρισσον δὲ πρὸ τῆς ἰδέας ὅτι κληρονόμος τῆς Δημιουργίας ὠρίσθη ὁ νεκροθάπτης. Αἱ πυρετώδεις αὐταὶ συζητήσεις, ἢ μᾶλλον αἱ ἐναγχώνιοι αὐταὶ ἔρευναι εἰς τ' ἀπόκρυφα τῆς μελλούσης ἡμῶν ὑποστάσεως, παρετείνοντο ἐπὶ πολὺν χρόνον, ὅτε ἡμέραν τινα ἐν τῇ μέσῃ χλοανθοῦς πεδιάδος, οἱ δύο νέοι ἐλαυνόμενοι ὑπὸ τῆς αὐτῆς ὀρμῆς, χωρὶς προηγουμένως νὰ τὴν ἀνακοινώσῃ ὁ εἰς εἰς τὸν ἄλλον, ἐρρίφθησαν εἰς τὸν τράχηλον ἀλλήλων, καὶ ὤμοσαν ὅτι ὅστις ἐξ αὐτῶν θ' ἀπέθνησκε πρῶτος, θὰ διεκοῖου εἰς τὸν φίλον του τὰ μετὰ τὴν ζωὴν ταύτην μυστήρια. Ἀλλὰ μόλις ἐκστομίσαντες τὸν ὄρκον τοῦτον, αἰφνης βιαίως ἀ-

πεσπᾶσθησαν τῆς περιπτώσεώς των· ἡ ὑπόσχεσις ἐκείνη, ἦτις παρατόλμως κατήργει τοῦ θανάτου τὸ δικαίωμα, ἦτις ὠρίζε πέραν τοῦ τάφου τὴν προθεσμίαν τῆς ἐκπληρώσεώς της, ἦτις ἀνέστειλλε τοὺς νόμους τῆς φύσεως, ἐνέπλησεν αὐτοὺς ἀορίστου τινὸς δέους· ἀλλ' εὐθύς κατισχύσαντες τῆς στιγμιαίας ταύτης λιποψυχίας ἐτόνισαν ἐμφαντικώτερον τὰς ἐπισήμους ἐκείνας λέξεις, καλοῦντες ἐνδομύχως ὡς μάρτυρα τῆς ἀμυβιαίας αὐτῶν ὑποχρέωσης τὸν οὐρανόν, ὅστις ἀντὶ νὰ συννεφωθῇ ἐπὶ τῇ τόλμῃ των, ἐφαίνετο διαγελῶν ὑπὲρ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ τὸν ἥλιον, ὅστις τοὺς περιέβαλλε διὰ τῶν ἀκτίνων του, ὡς ἐὰν ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης προεσχέδιάζε τὴν ἀποθέωσίν των.

Β΄.

Ἐπειδὴ ἐξέκάλεσαν οὕτω τὴν λύσιν τῆς ἀπορίας των ἀπὸ τῆς μίας εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν, οἱ δύο φίλοι, οἱ οὐκ ἀποπληρῶν συμφωνίαν, δὲν συνωμίλησαν πλεόν περὶ τοῦ τοσοῦτον ἀπασχολήσαντος αὐτοὺς θέματος. Θάττον ἢ βράδιον θὰ ἐπήρχετο ἡ στιγμή, καθ' ἣν ὁ εἰς συντρέβων τὴν πλάκα τοῦ τάφου, θὰ διερρήγγυε πρὸ τοῦ φίλου του τὸν πέπλον, οὗ οὐδεμία ἀνθρωπίνη δύναμις ἰσχυρὴ ποτε ν' ἀνασύρη μίαν πτυχὴν, ὁ δὲ θ' ἀπεκάλυπτε τὸ τεράστιον ἄγγελμα εἰς τὴν ἀνθρωπότητα, ἀντικαθιστῶν τὸ « Πίστευε καὶ μὴ ἐρεύνα » διὰ τοῦ « Πείσθητι καὶ πίστευε ». Ἐν τούτοις αἱ μελέται αὐτῶν ἐπερατοῦντο, ἕκαστος δὲ ἐτρέπετο τὴν τρίβον, ἣν ἐν τῷ βίῳ προεχάραξε. Καὶ ὁ μὲν Μαρσίλιος ἀνεδεικνύετο δόκιμος νομοδιδάσκαλος, περιώνυμος δὲ Ἀσκληπιάδης καὶ εἰς τῶν δημιουργῶν τῆς ὀρυκτολογικῆς ἐπιστήμης ὁ Μερκάτης, καταλαβὼν θέσιν περιφανῆ, ὡς πολλάκις προήγγελλεν αὐτῷ ὁ διάσημος αὐτοῦ διδάσκαλος Ἀνδρέας Κισαλπίνος, ἐν τῇ χορείᾳ τῶν ἀπανταχοῦ τῆς Εὐρώπης φυσιολόγων, τέλος δὲ διορισθεὶς ἀρχίατρος τοῦ πάπα Κλήμεντος τοῦ Πρώτου. Τὰ ἔτη παρήρχοντο, ἡ δὲ φίλια τῶν δύο ἐπιστημόνων διετηρεῖτο ἀκμαία καὶ ἀνεφελος, ὡς ἐκείνη τῶν δύο φοιτητῶν. Ἐ-

φαίνεται ὅτι ὁ χρόνος ἐκράτυεν ἔτι μάλλον τὸ αἰσθημά των, ἀποδεικνύων οὕτω ὅτι ἡ πτέρυξ αὐτοῦ τὰ πάντα ἄλλοιοὶ καὶ καταβάλλει πλην τῆς ἀγαπῶσης καρδίας.

Κατὰ τοὺς χρόνους ἐκεῖνους πολλὰ γεγονότα ἐξετυλίχθησαν ἐν Ῥώμῃ κινήσαντα τὴν ἐκπληξιν, τὸν οἶκτον ἢ τὴν φρίκην τῶν δύο φίλων. Παρέστησαν ὁμοῦ ἐν τῇ πλατείᾳ τοῦ Ἁγίου Πέτρου ὅτε ὁ αἰγυπτιακὸς δεσλίσκος, ὁ ἄλλοτε ὀρθοῦμενος ἀγέρωχος ἐν τῇ πόλει τῶν Καισάρων καὶ ἐν τῇ μέσῃ τῶν ὁμοιωμάτων τῆς πολυθείας μὴ ποθῶν πλέον τὰς ἰθαγενεῖς αὐτοῦ σφίγγας, ἀνεστηλώθη ἐκ τοῦ βάθους τῶν κευθμῶνων περιβεβλημένος νέαν ζωὴν καὶ νέαν αἴγλην, καθὼ στεγασθεὶς ὑπὸ τοῦ σημεῖου τῆς λυτρώσεως παρέστησαν ὁμοῦ ἐν τῇ πεδίῳ Varano εἰς τὴν χερουργίαν τῶν Cenei, καθ' ἣν μήτηρ καὶ θυγάτηρ ἀπεκεφαλίσθησαν, ἐξωρούχθησαν δὲ τοῦ πρεσβυτέρου υἱοῦ τὰ σπλάγχνα, ἐνῶ εἰς τὸν ἐπίσης καταδικασθέντα δευτερότοκον ἐχαρίζετο ἡ ζωή, ἐπὶ τῇ ἀπανθρώπῳ ἔρφῃ ν' ἀνέλθη διαδοχικῶς εἰς τὸ ἱκρίωμα τῶν οἰκείων του, καὶ περιρρυτός ἐκ τοῦ αἵματός των, ν' ἀποθάνῃ οὐχὶ ἐξ ἑνός, ἀλλ' ἐκ τριῶν θανάτων· τέλος ὁμοῦ παρηκολούθησαν τὴν σορὴν τοῦ Τάσσου βαίνοντος εἰς τὴν ὑστάτην καὶ ἡρεμωτέραν αὐτοῦ κατοικίαν, καὶ προκρίναντος τοῦ ὑπὸ μιᾶς κοινωνίας καὶ μιᾶς ἐποχῆς πορροκνευζομένου στεφάνου τὸ διάδημα, δι' οὗ τὸν περιέβαλον ἔλοι οἱ ἄνθρωποι καὶ ἔλοι οἱ αἰῶνες. Πῶς δὲν ἐλύθη ἡ ἀπειρία τῶν δύο φίλων ἐπὶ τῇ θεᾷ τοῦ φερέτρου ἐκεῖνου, ἐν ᾗ περιεκλείετο ἡ φθορά, ἀλλ' ἐξ οὗ ἀνέθρωσκεν ἡ ἀθανασία!

Γ.

Τὸ ἔτος 1611 ἠγγίζεν εἰς τὸ τέρμα του. Ὁ Μερκάτης ἐκάθητο ἐσπέραν τινα ἐν τῇ σπουδαστηρίῳ τοῦ μεγάρου του, ὅπερ οἱ ἐγχώριοι εὐλαθῶς ὑποδεικνύουσιν εἰς τὸν ξένον, ἀτχολούμενος περὶ τὰς πεφιλημένας αὐτοῦ μελέτας. Ὁ ἀνεμὸς ἐμαίνετο ἐξωθεν, σκότος δὲ πυκνότερον ἐπέκειτο, ὡς κάλυμμα μολύβδινον,

ἐφ' ἀπάτης τῆς φύσεως. Τὴν φύσιν αὐτὴν ἀκριβῶς κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν διηρεῦνα ὁ σοφός, κατὰ τὰς πολυτρόπους αὐτῆς ἐκφάνσεις, ἴσως δὲ ψαύων τὰ μέλη τῆς μυστηριώδους ταύτης Ἰσιδος ἐπειράτο ν' ἄρῃ τὴν καλύπτραν, ἣτις σκέπει τὴν ὄψιν τῆς, ἵνα μάθῃ ἐὰν ὑπὸ τὸ κρύβεμον ἐκεῖνο κρύπτεται τὸ μεῖδιμα Θεοῦ ἢ ὁ σαρδασμὸς δαίμονος, Αἴφνης ἡ προσοχὴ αὐτοῦ περισπάται ὑπὸ τοῦ πτεροκοπήματος ἵππου ἀπὸ ρυτῆρος πρὸ τῆς οἰκίας του ἐλαύνοντος, τράμος δὲ τὸν καταλαμβάνει ἀκούοντα τὸν δρόμον τοῦ ὑποζυγίου αἴφνης ἐπέχοντα, τὴν δὲ θύραν του πληττομένην τοσοῦτον ἰσχυρῶς, ὥστε τῷ ἐφάνη ὅτι ἐκ βάθρων διεσείσθη ἡ οἰκία. Ὑπέκων εἰς ὠθησιν ἀκατάσχετον, πάραυτα ὄρμη εἰς τὸ παράθυρον τοῦ δωματίου κειμένου ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τὸ ἀνοίγει, καὶ ἐν μέσῳ τοῦ τὰ πάντα περιβάλλοντος ζόφου διαβλέπει τὸν φίλον αὐτοῦ λευχειμονοῦντα, λευκοῦ ἵππου ἐπιβαίνοντα καὶ ἀνακράζοντα αὐτῷ λατινιστί: «Vera, Michael, vera sunt illa». Μετὰ τὰς λέξεις ταύτας ὁ Μαρσίλιος ἀπῆλθεν, ὁ δὲ Μερκάτης ὑπὸ μυρίων κατεχόμενος σκέψεων καὶ εἰς ἀόριστον ἀγωνίαν ἐνδίδων, ἐνδύεται ἐν σπουδῇ, καὶ τρέπεται τὴν εἰς τὸ οἶκημα τοῦ φίλου αὐτοῦ ἄγουσαν, κείμενον εἰς ἱκανὴν ἐκείθεν ἀπόστασιν κατὰ τὰ μέσα τῆς κλιτύος τοῦ Ἰανίλου λόφου. Γινώσκων κάλλιστα τὸ ἰδιαίτερον τοῦ Μαρσίλιου δωματίου, ἀνεθάρρησε κάπως ἐπὶ τῇ θεᾷ τοῦ ἀμυδροῦ φωτός, ὅπερ διεφαίνετο ἐκ τῶν κεκλεισμένων θυρίδων, καὶ ὅπερ ἐμαρτύρει τὴν ἐκεῖ παρουσίαν τοῦ φίλου του. Πλησιάζει εἰς τὸν οἶκον, κρούει τὴν θύραν, μετὰ τινα δὲ χρόνον παρίσταται πρὸ αὐτοῦ γραῖα ὑπὲρἑτρια ἀγαπῶσα τὸν Μαρσίλιον ὡς τέκνον τῆς, ἣτις ἀναγνωρίζουσα τὸν Μερκάτην ἀναλύεται εἰς δάκρυα, καὶ σχεδὸν λιπόθυμος ἀγγέλλει ἐν μέσῳ κοπετῶν καὶ θογγῶν εἰς τὸν κατάπληκτον ἐπιστήμονα ὅτι πρὸ μιᾶς ὥρας ὁ ἀρχαῖος αὐτοῦ συμπαθητῆς ἀπέβίωσε μακρὰν τῶν γονέων του, μεταβάτων πρὸ τινων ἡμερῶν εἰς Βοωνίαν,

καὶ ἀκριβῶς, ὡς ὑπελόγησέν δ ἀκροώμενος, καθ' ἣν στιγμήν ὤφθη αὐτῷ τὸ φάσμα, τὸ ἐκ τοῦ οὐδοῦ ἄλλου κόσμου ἐπιστρέψαν ἐπ' ὀλίγον εἰς ἐκείνον, ὃν κατέλιπεν, ὅπως τηρήσῃ τὸν λόγον του.

Οὐδεμίαν ἐπιτρέπεται ἀμφιβολία περὶ τῆς φιλαληθείας τοῦ Μερκάτη, διηγηθέντος ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ τὴν ὀπτασίαν ταύτην, εἰς ἣν ἡ ἰδιότης αὐτοῦ ὡς περὶ θετικὰς μελέτας ἀσχολουμένου προσδίδει περισσότερον κύρος. Ἡ ἐπιστήμη, ἡ ἄλλοτε ἀμειλίχτως ἀπορρίπτουσα τοιοῦτου εἶδους φαινόμενα, ἀλλ' ἀπὸ τινος τελεσφόρως μελετῶσα ταῦτα καὶ τινὰ ἐξ αὐτῶν ἀνάγουσα εἰς φυσικὰς δυνάμεις μήπω παρατηρηθείσας, δύναται ἴσως νὰ θεωρήσῃ τὸ ὄραμα τοῦτο ὡς ἀθύποβολῆς ἢ τηλεπαθείας ἀποκύημα· τὸ καθ' ἡμᾶς, μὴ δυναμένους νὰ ἐπιληφθῶμεν τοιοῦτου ζητήματος, θὰ ἠδύχομεθα εἰς ὄλους, ἵνα, καθ' ἣν στιγμήν θρηνοῦσι τὸν χωρισμόν, ὃν ἐν τῇ ἀπογνώσει των νομίζουσιν αἰώνιον, τοῦ πατρός, τῆς μητρός, τοῦ ἀδελφοῦ, τοῦ υἱοῦ ἢ ἄλλου ἀγαπωμένου ὄντος, παρίσταται αἴφνης πρὸ αὐτῶν τὸ πεφιλημένον τοῦτο ὄν, ἐπιβεβαιούσ' οὕτω τὴν ἀλληλεγγύην δύο κόσμων καὶ δύο ὑπάρξεων.

MEMNON MARTZOKHS.

Τὸ κάτωθι δημοσιευόμενον ἀνάγνωσμα, ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ παρ' ἡμῖν διαπρεποῦς ἱατροῦ I. Μάργαρη, ἐν τῇ συλλόγῳ τῶν φιλομαθῶν κατὰ τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1895 ἐνώπιον πολυπληθοῦς ἀκροατηρίου.

ΠΕΡΙ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ

Μετὰ τόσα σπουδαῖα ἀναγνώσματα, μετὰ τόσας τερπνάς, εὐφραδείς καὶ λίαν διδακτικὰς σὺνάμα ὀμιλίας κατὰ τὰς ἀπὸ πέρυσιν ἀρξάμενας συνεδρίας τοῦ Συλλόγου τούτου, τολμηρὸν θεωροῦ δι' ἐμέ, βεβαίως νὰ παρυσιάζωμαι τὴν ἐσπέραν ταύτην ἐνώπιον ὑμῶν, ἵνα ἀπαγγέλωμαι ὑμᾶς εἰς ἀκράσιον· ἀλλ'

εἰς τοῦτο μὲ ὦθει ζήλος δικαῆς τοῦ νὰ συντελέσω κατὰ τι εἰς τὴν πρόδον τοῦ Συλλόγου συμπράττων, ὅσον τὸ ἐπ' ἐμοί· κάλλιστα δὲ γινώσκων, ὅτι τὰ ὑπ' ἐμοῦ ρηθησόμενα εἰσὶ γνωστά εἰς τὰ ἀξιοτίμα τῶν Συλλόγου μέλη τὰ ἐπὶ ἐγκυκλοπαιδικῆς γνώσεσι διακρινόμενα καὶ μάλιστα πολὺ ἀκριβέστερον καὶ λεπτομερέστερον ἢ εἰς ἐμέ ὡς καὶ εἰς πλείστους ὄτους τῶν εὐγενῶς πρὸς ἀκράσιον συνελθόντων, δὲν ἀπευθύνομαι ἢ πρὸς ἐκείνους μόλιον, εἴτινες ἔειχεν ἄλλοτρίων λόγων δὲν ἠτύχησαν νὰ λάβωσιν ἄχρι τοῦδε γινώσιν τῶν ὄτων θέλουσιν ἀκούει ἢ ἄλλων παραπλησιῶν διδάγματων, τούτων τὴν προσεχὴν ἐπικαλοῦμαι παρὰ δὲ τῶν λοιπῶν ἐξαιτούμαι νὰ μὲ τιμῆσωσι διὰ τῆς εὐγενοῦς ἀνοχῆς των.

Τὸ θέμα, ἐφ' οὗ θέλω ἀσποληθῆ, εἶνε ὡς προειδοποιήθη ἡ «Μέτρησις τοῦ Χρόνου». Ἐηρὸν βεβαίως τὸ ἀντικείμενον, δι' ὅπερ πρᾶκαλῶ νὰ μοὶ ἐπιτραπῶσι παρεκδᾶ. εἰς τινές, ὅπως καταστή ὅσον εἶν τε ἀδαρὲς καὶ ἀνοχλον καὶ σὺνάμα καταληπτότερον.

ΜΕΤΡΗΣΙΣ ΧΡΟΝΟΥ

Χρόνου μέτρησιν λέγοντες, ἐννοοῦμεν βεβαίως τὴν μέτρησιν τῶν μερῶν τοῦ χρόνου, τούτεστι τῶν παρελθόντων μερῶν, καθ' ἃ συνέβη τι τῶν τοῦ παρόντος καθ' ἃ συμβαίνει καὶ τῶν τοῦ μέλλοντος, καθ' ἃ μέλλει νὰ συμβῆ, καθὼς διαμέτρησιν τοῦ τόπου ἐννοοῦμεν ὄρισμένου διαστήματος κατὰ μῆκος ἢ κατὰ πλάτος, ἢ κατ' ὕψος ἢ κατὰ μῆκος καὶ πλάτος, ἢ κατὰ μῆκος πλάτος καὶ ὕψος ἢ τὴν ἔκτασιν δρόμου, ὃν διατρέξαμεν ἢ διατρέχομεν ἢ θέλομεν διατρέξει καὶ ἀναγκαῖον θεωρῶ τὸν σαφηνισμόν τοῦτον καθ' ὅσον χρόνος καὶ τόπος εἶνε δύο τινα ἀναρχα καὶ ἀπέραντα. Μᾶταιως τῷ ὄντι θὰ προσπαθήσωμεν διὰ τοῦ νοῦς μας ἀνατρέχοντες ἀπὸ παρελθόντων εἰς παρελθόντα νὰ φαντασθῶμεν, ὅτι εὐρομεν χρόνον ἀρχὴν καὶ ἀπὸ τῶν ἀπωτάτων γνωστῶν παρελθόν-

των, χρόνος πάντοτε ὑπῆρχε, καθὼς ματαίως θὰ δυνηθῶμεν, ἀποβλέποντες εἰς τὸ μέλλον νὰ φαντασθῶμεν πέρας, καὶ ἂν ὑπεθέσωμεν ἐν ἀπικνιάτῳ μίλλοντι καταστροφὴν, συντέλειαν εἰς μηδενισμόν τοῦ παντός, ἐξάλειψιν παντός ἀντικειμένου, ὁ χρόνος θέλει πάντοτε τρέχει. Ἄναργος ἔθην ὁ χρόνος καὶ ἀτελεύτητος. Αὐτὸ τοῦτο δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν καὶ διὰ τὸν τόπον. Ἄς διατρέξωμεν δ' αὖ τοῦ νοός μας τὸ περίξ ἡμῶν φαινόμενον διάστημα καὶ ὑποθέτοντες ὅτι ἡ περικλείουσα, τὸν πλανήτην ἡμῶν καὶ τὰ λοιπὰ οὐράνια σώματα, κυανόχρους σφαῖρα εἶνε στερεόν τι περίβλημα ἃς τῆν διαπεράσωμεν καὶ φαντασθῶμεν, ὅτι εὐρέθημεν εἰς ἕτερον παμμέγεθες διάστημα περιοριζόμενον ὑπὸ ἄλλης συγκεντρικῆς σφαίρας ὑποθέτοντες δέ, ὅτι τὸ νέον τοῦτο περίβλημα, εἶνε ὅσων θέλετε ἑκατομμυρίων χιλιομέτρων χονδρόν δὲν θὰ δυσκολευθῶμεν βεβαίως νὰ τὸ διαπεράσωμεν καὶ νὰ εὐρεθῶμεν εἰς ἕτερον ἄχραντὸν διάστημα καὶ οὕτω δυνάμεθα αἰωνίως νὰ θαίνωμεν χωρὶς ποτε νοεῶς νὰ φαντασθῶμεν πέρας. Ὁ τόπος ἔθην, καὶ ὁ χρόνος ἐπαναλαμβάνω, εἶνε δύο τιὰ ἄναργα καὶ ἀπέραντα καὶ ἰδοὺ ὁ λόγος δι' ὃν ἄνωτέρω, εἶπον, ὅτι προκειμένου περὶ χρόνου μετρήσεως ἀναγκαῖον νὰ διασαφηνίσω, ὅτι ἐννοῶ τῶν μερῶν τοῦ χρόνου.

Τὴν ἀνάγκην τῆς τοῦ χρόνου μετρήσεως ἀνέκαθεν, ἤσθάνθη ὁ ἄνθρωπος πρὸς τακτοποιήσιν τῶν ἐργασιῶν τῆς ἡμέρας πρὸς δικανόνισιν τῶν κοινωνικῶν σχέσεων καὶ πρὸς χρονολογίαν τῶν συμβαινόντων ἐξ οὗ καὶ ἡ ἐπιστήμη τῆς χρονολογίας, ἣτις εἶνε ἀδιάσπαστος ἀπὸ τῆς ἱστορίας μὴ δυναμένης ταύτης νὰ ὑπάρξῃ ἄνευ ἐκείνης. Ἀλλὰ καθὼς διὰ πᾶσαν μέτρησιν μερῶν τόπου ἀπαραίτητοι εἶνε αἱ μονάδες μετρήσεως, ἃς ὑπενόησεν ὁ ἄνθρωπος λαμβάνων ἰριτιμένα τοῦ τόπου μέρη, ὡς τοιαῦτα, καὶ τοιαῦτα εἶνε, αἱ μονάδες τῆς ἐκτάσεως ἣτοι τοῦ μήκους, τῆς ἐπιφανείας, τῆς χωρητικότητος, οὕτω

καὶ διὰ τὴν τοῦ χρόνου μέτρησιν αἱ μονάδες χρονικοῦ διαστήματος ἀπαραίτητως ἀπέδωκαν ἀναγκαῖαι ταύτας. Ὡς δὲν εἶε δυνατόν νὰ ἐπινοήσῃ κατ' ἀρέσκειαν ὁ ἄνθρωπος ἅτε μὴ δυνάμενος νὰ κρατήσῃ ἐν τῷ νῶν σειρᾶν κενῶν παντός φαινομένου προχωροῦντος χρόνου στιγμῶν καὶ τὴν διάρκειαν αὐτῶν ἐντετυπωμένων διατηρήσῃ, ὅπως μεταχειρισθῆ ταύτην ὡς μονάδα πολλαπλασιαστέαν ἢ διαιρετέαν, καὶ ὑπεχρεώθη ἐκ τούτου νὰ προστρέξῃ εἰς τὴν μετ' ἐπιστασίας παρατήρησιν φυσικῶν φαινομένων, ὅπως ἐκ κανονικῆς σειρᾶς τοιούτων δυνηθῆ νὰ ἐκλέξῃ τὰς ἀναγκαῖούτας αὐτῷ μονάδας καὶ ἐν τῇ ἀναποδράστῳ ταύτῃ ἀνάγκῃ πρὸς ἀκριβεστέραν παρατήρησιν, πρὸς τὸν οὐρανὸν τὴν προσοχὴν τοῦ ἰδίως ἔστρεψε παρ' αὐτοῦ ζητῶν τὸ ποθούμενον ἢ δὲ ἀλάνθιστος ἐν τῇ κανονικῇ σειρᾷ τῶν φαινομένων οὐρανία φύσις ἦλθεν αὐτῷ ἀρωγός. Τῷ ὅτι δύο οὐράνια σώματα εἰλκυσαν ἰδίως τὴν προσοχὴν τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων, ἦτοι ὁ λαμπρὸς καὶ μεγαλοπρεπῆς βασιλεὺς τῆς ἡμέρας, ὁ φαεινὸς ἥρωας, ὁ εὐεργετικὸς Ἥλιος καὶ ἡ ὠραία τῆς νυκτὸς δέσποινα, ἡ τὸ νυκτερινὸν σκότος διασκεδάζουσα Σελήνη. Τὰ δύο ταῦτα οὐράνια σώματα ἀνέκαθεν ἐθαύμασεν ὁ ἄνθρωπος καὶ τόσον, ὥστε παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἔθνεσι πρὶν τῆς διαδόσεως τῆς θείας τοῦ Θεοανθρώπου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ διδασκαλίας, ἐλατρεύθησαν ὑπὸ διαφόρους ἀλληγορικὰς μορφάς. Ἐλάτρευσαν τῷ ὄντι τὸν Ἥλιον οἱ Χαλδαῖοι ἀλληγορήσαντες εἰς αὐτὸν τὸν Βόαν καὶ οἱ Χαναανοὶ τὸν Μολώχ· ἐλάτρευσαν οἱ Αἰγύπτιοι τὸν Ἥλιον εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Ὄσσυριδος, οἱ Φοίνικες εἰς ἐκεῖνο τοῦ Ἀδωνιδος, οἱ Πέρσαι εἰς τὸ τοῦ Μύθρου καὶ οἱ πρόγονοι ἡμῶν Ἕλληνας εἰς τὸ τοῦ Φαίβου· τὴν δὲ Σελήνην ἐλάτρευσαν οἱ Αἰγύπτιοι ἀλληγορήσαντες εἰς αὐτὴν τὴν Ἰσιδα, οἱ Ἕλληνες τὴν Ἀρτέμιδα, οἱ Ῥωμαῖοι τὴν Diana· τῶν θεοποιή-

θέντων δὲ τούτων ἀστέρων αἱ κανονικῶς παρατηρούμεναι κινήσεις προσήνεγκον τῷ ἐξετάζοντι τὰς μονάδας τῆς τοῦ χρόνου μετρήσεως ἤτοι τὴν ἡμέραν, τὸν ἑνιαυτόν, τὸν μῆνα μονάδα μεσελλαβοῦσαν. Τὰς μονάδας ταύτας μίαν πρὸς μίαν ἀνάγκη νὰ ἐξετάσωμεν.

Ἡμέρα. — Ἀφίοντες κατὰ μέρος τὰς φαινομενικὰς κινήσεις τῶν λοιπῶν οὐρανίων σώματων περιοριζόμεθα ἀναφέροντες μόνον τὴν τοῦ ἡλίου καθημερινὴν συνεχῆ κίνησιν ἣτις, ὡς πρώτη ἐλκύσασα τὴν προσοχὴν τοῦ ἀνθρώπου ἀπετέλεσε τὴν μονάδα τῆς ἡμέρας.

Ὁ μέγας τῆς ἡμέρας φωστὴρ ἐμφανιζόμενος καθ' ἐκάστην εἰς τὸν ὀρίζοντα κατὰ τὸ μέρος, ὅπερ ἀνατολικὸν καλοῦμεν, ὑψοῦται βραχυηδόν, μεσουρανεῖ καὶ εἶτα τὸν δρόμον τοῦ ἀκολουθῶν κλίνει εἰς τὸ ἀντίθετον μέρος τὸ καὶ δυτικὸν καλούμενον καὶ κρύπτεται ὑπὸ τὸν ὀρίζοντα ὅπως ἐμφανισθῆ καὶ πάλιν τὸ πρῶτ' ἀνατέλλων. Ἄς μοι ἐπιτραπῆ ἐνταῦθα μικρὰ τις παρέκθεσις. Φαινομενικῆ εἶνε ἡ τοιαύτη τοῦ ἡλίου κίνησις, ἀλλὰ διατί φαινομενικῆ; Πιστεύω ὅτι εἰς οὐδένα θὰ φανῆ πικρόδοξον, ἀκούων ὅτι ὁ ἥλιος οὐδαμῶς ὑψοῦται οὔτε κλίνει, ἀλλ' ὅτι ἡ γῆ ἐν ἣ οἰκοῦμεν σκιερὸν στρογγύλον εὖτα σῶμα, στρέφεται περὶ ἑαυτῆς καὶ εἰς ἐκάστην περιστροφὴν διαδοχικῶς παρουσιάζει εἰς τὸν ἥλιον τὰ διάφορα τῆς ἐπιφανείας αὐτῆς μέρη, ἅτινα διαδοχικῶς φωτίζονται καὶ διὰ τοῦτο δὲν εἶνε σύγχρονος ὁ φωτισμὸς πανταχοῦ τῆς γῆς φωτιζομένων τῶν μερῶν ἐκείνων, ἅτινα ἔχουν ἀπέναντι τῶν τὸν μέγαν φωτοβόλον ἀστέρων καὶ ἅτινα διὰ τῆς περιστροφῆς μεταβαίνουν εἶτα εἰς τὸ σκότος, ὅπως φωτισθῶσι τὰ κατόπιν ἐρχόμενα καὶ εὖτα καθεῖς οὕτως ἐν ὀλίγαις λέξεσι συμβαίνει ὅτι εἰς μικρὰν στρογγύλην σφαῖραν περιστρεφομένην ἀπέναντι λυχνίας. Πιστεύω, ἐπαναλαμβάνω, ὅτι εἰς οὐδένα θὰ φανῆ τοῦτο παράδοξον, ἀλλ' αἱ τυχόν εὐρίσκονται ἐνταῦθα τοιοῦτοι, ἄς μοι ἐπιτρέψωσι νὰ τοῖς

παρατηρήσω ὅτι τὸ ὑπ' αὐτῶν θεωρούμενον παράδοξον διδάσκει ἢ τὰ οὐράνια σώματα καὶ τὸς κινήσεις αὐτῶν ἐρευνῶσα ἀστρονομία διδάσκουσι σοφοὶ ἄνθρωποι κατὰ διαφόρους ἐποχὰς ἀκμάσαντες, σοφοί, οἵτινες κατεμύχθησαν πρὸς μελέτην τῆς φύσεως καὶ ἐξακρίβωσιν τῶν μεγάλων ἀληθειῶν τῶν ἀληθαστῶν νόμων, οὗ; ἐκκινόνισεν ἐν τῇ ἀπεράντῳ αὐτοῦ σοφίᾳ ὁ Δημιουργὸς τοῦ παντός. Τὸ διάστημα τοῦ χρόνου καθ' ὃ ὁ ἥλιος, ὡς ἐκ τῆς περιστροφικῆς τῆς γῆς κινήσεως κείται ὑπεράνω τοῦ ὀρίζοντος, ἀποτελεῖ τὴν φυσικὴν ἡμέραν' ἐκεῖνο δὲ καθ' ὃ κείται κάτω τοῦ ὀρίζοντος ἀποτελεῖ τὴν φυσικὴν νύκτα.

Ἡ φυσικὴ ἡμέρα δὲν ἦτο ποτὲ δυνατὸν νὰ λησθῆ ὡς ἀλάνθαστος μετρήσεως τοῦ χρόνου μονὰς καθ' ὅταν ἡ διάρκεια αὐτῆς δὲν εἶνε ἡ αὐτὴ καθ' ἐκάστην οὐδὲ καθ' ὅλα αὐτῆ; τὰ μέρη, ἀλλ' αὐξάνει ἢ ἐλαττοῦται κατὰ τόπους καὶ κατὰ τὰς διαφόρους ἐποχὰς τοῦ ἔτους καθ' ὃν λόγον ἐλαττοῦται ἢ αὐξάνει ἡ φυσικὴ νύξ' τὸ σύνολον μόνον τῆς διάρκειας τῆς ἡμέρας καὶ νυκτός ἤτοι τὸ νυχθήμερον ἀπετέλεσεν ἀνεκαθεν καὶ ἀποτελεῖ ἀμετάτρεπτον ἀληθῆ μονάδα, ἣν οἱ χρονογράφοι καλοῦσι πολιτικὴν ἡμέραν, εἰ ἀστρονόμοι διακρίνουσι τὴν ἡμέραν εἰς ἀστρικήν, ἡλιακὴν καὶ μίσην, ἀλλὰ περὶ τούτου δὲν εἶνε λόγος ἐνταῦθα.

Ἡ ἑναρξίς τοῦ ἡμερονοκτίου δηλαδὴ ἢ στιγμὴ ἢ θεωρητέα ὡς ἀρχὴ αὐτοῦ διαφορὰς παρουσιάζει κατὰ τὰ διάφορα ἔθνη, οὕτω π.χ. εἰ Βαβυλώνιοι καὶ εἰ Τοῦρκοι ἐθεώρουν ὡς ἑναρξιν τῆς ἡμέρας τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου ἄλλοι δὲ ὡς λ. γ. εἰ Ἰουδαῖοι, εἰ Ἀθηναῖοι, εἰ ἀρχαῖοι Γάλλοι καὶ Γερμανοὶ τὴν ἐσπέραν, καὶ τοῦτο ἠκολούθουν ἄχρι πρότινος καὶ οἱ Ἴταλοὶ, ἄλλοι τὴν μεσημβρίαν καὶ τῆς ἀρχαῖοι Ρωμαῖοι ἔθεσαν ὡς ἀρχὴν τῆς ἡμέρας τὸ μεσονύκτιον ὅπερ σήμερον παραδέχονται ὅλα τὰ εὐρωπαϊκὰ ἔθνη εἰ ἀστρονόμοι ὅμως

προτιμῶσι τὴν ἀπὸ τῆς μεσημβρίας ἔναρξιν, ὡς στιγμῆς ἀκριβέστερον ὀριζομένης.

Ἄλλ' ἢ μόνος αὕτη τῆς ἡμέρας ὅπως ἢ χρήσιμος πρὸς διακανόνισιν τῶν ἡμερησίων ἐργασιῶν εἶχεν ἀνάγκην ὑποδιαίρέσεων καὶ εἰς τοῦτο ἀπέβλεψαν ἀνεκαθεν τὰ διάφορα ἔθνη.

Ὅλοι γνωρίζομεν ὅτι ἡ ἡμέρα δηλ. τὸ νυχθήμερον διαιρεῖται εἰς μέρη ἑκκοσι τέσσαρα, ἅτινα καλοῦμεν ὥρας ἢ δὲ ὥρα εἰς ἐξήκοντα λεπτὰ πρῶτα καὶ ἕκαστον τούτων εἰς ἕτερα ἐξήκοντα λεπτὰ δεύτερα καλούμενα (εἰ ἀστρονόμοι προβαίνουν καὶ περαιτέρω). Ἡ διαίρεσις ὅμως αὕτη τῆς ἡμέρας ἐγένετο ἀκριβῆς καὶ κανονικὴ διὰ τῆς ἐφευρέσεως καὶ τελειοποιήσεως τῶν τεχνιτῶν μέσων, εἶν τῶν ὥροσκοπίων τῶν ἡλιακῶν ὥρολογίων τῶν κλεψυδρῶν καὶ κατόπιν τῶν διὰ τροχῶν καὶ βαρῶν ὥρολογίων καὶ τῶν ἐγκολπίων τῶν κινουμένων δι' ἐλατηρίων.

(Ἐπεται συνέχεια).

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΡΓΑΡΗΣ
Ἱατρός

MELCHIORRE CESAROTTI

Μεταξὺ τῶν ἔργων τοῦ Melchiorre Cesarotti συγκαταλέγονται καὶ διάφοροι Ἀπίλογοι ἢ Μῦθοι, οὓς οὗτος εἴτε ἐξ ἀνεκδότων χειρογράφων παρέλαβεν, εἴτε ἠρύσθη μελετῶν τὴν ἱστορίαν τῶν διαφόρων ἐθνῶν εἰς τὴν φιλολογίαν τῶν ὁποίων μετ' ἀληθοῦς ζήλου ἐνέκυψε συγγραφῆς μάλιστα καὶ περισπουδάστους μελέτας περὶ τῆς φιλοσοφίας τῶν διαφόρων γλωσσῶν.

Πολλοὶ τῶν συντόμων ἀπλόγων, διδακτικώτατοι ὑπὸ πᾶσαν ἐποψιν, εἶναι νομιζῶν ἄξιοι νὰ δημοσιευθῶσι μεταπεφρασμένοι ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς γλώσσῃ καὶ μάλιστα ἐν περιοδικῷ συγγράμματι σκοπὸν φιλολογικὸν ἔχοντι.

Πλὴν τῶν ἄλλων δημοσιευμάτων του

ἄξιον ἰδιαιτέρας προσοχῆς δι' ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας, εἶναι αἱ προεισαγωγικαὶ σκέψεις του εἰς τὴν μελέτην τῆς Ἑλληνικῆς Φιλολογίας, ἔργον σοφὸν διὰ τοῦ ὁποίου πραγματεύεται τὰς διαφόρους φάσεις τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, μᾶς διδάσκει τοὺς χαρακτήρας καὶ τὰς μεταπτώσεις αὐτοῦ καὶ δίδει συμβουλὰς πρὸς ἐκτίμησιν τοῦ ἀρχαίου καλοῦ καὶ τῶν ἔργων τῶν Ἑλλήνων σοφῶν.

Τὸ κατωτέρω δημοσιευόμενον «ΙΝΔΙΚΟΝ ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ» ἐξήχθη ἐκ χειρογράφου τοῦ Δανδάμεως, ἀρχαίου τῶν Ἰνδῶν φιλοσόφου, ἐλπίζω δὲ ὅτι διὰ τοῦ συντόμου τούτου δημοσιεύματος παρέχεται τοῖς φίλοις ἀναγνώσταις τῆς «Ἡοῦς» ἔπαγωγὸν ἀνάγνωσμα.

* *

ΙΝΔΙΚΟΝ ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ

Εἰς ἐκ τῶν Βασιλέων τῆς Βεγγάλης ἐκ τοῦ γένους τοῦ μεγάλου Δαδιγελίμ⁽¹⁾ ὃν τοσοῦτον ἐξύμνησεν ὁ σοφὸς Πιλπάι⁽²⁾, ἀνηλθε τὸν θρόνον ἐν ἡλικίᾳ μὲν νεαρωτάτῃ, φέρων ὅμως ἅπαντα τὰ ἐφόδια δι' ὧν πρέπει νὰ εἶναι πεπροικισμένος πᾶς ἀγαθὸς καὶ ἐνάρετος μονάρχης.

Μῆνας τινὰς μετὰ τὴν εἰς τὸν θρόνον ἀνοδὸν του ἀπεβίωσεν ὁ μέγας αὐτοῦ Βεζύρης, εὐρεθεὶς δὲ ἐν ἀμηχανίᾳ, προκειμένου νὰ ἐκλέξῃ τὸν διάδοχον καὶ μὴ θέλων ν' ἀποτύχῃ κατὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ καταλλήλου προσώπου, ἀπεφάσισε νὰ καλέσῃ ἅπαντας τοὺς Ναθάβ⁽³⁾ τῶν διαφόρων πόλεων τῶν ἀποτελουσῶν τὸ Κράτος του καὶ ἐξ ὧν αὐτῶν νὰ ἐκλέξῃ τὸν μάλλον ἱκανὸν νὰ καταλάβῃ τὸ ἀξίωμα, ἐξ οὗ ἐξηρτάτο ἡ εὐημερία τοῦ Κράτους του.

Ἐκ τῶν προτέρων εἶχεν ἐσχηματισμένην περὶ αὐτῶν συγκεχυμένην τινα γνῶ-

1. Ἰνδὸς Βασιλεὺς τοῦ Δανδάμεως μαθητῆς.

2. Εἰς ἐκ τῶν διαπρεπεστέρων Βραχμῶν. Ἡ ὑπ' αὐτοῦ συγγραφεῖσα «Διαθήκη τοῦ Χουσχένη» χάριν τῆς ἐκπαιδεύσεως τοῦ Δαδιγελίμ μεταφράσθη εἰς ἅπασας σχεδὸν τὰς γλώσσας.

3. Τίτλος, ὃν ἀπονέμουσιν οἱ Ἰνδοὶ καὶ ὅστις ἐσθδύαμετ μετὰ τὸν τοῦ Δαδιγελοῦ.

μην, καθόσον δὲν παρήρχето ἡμέρα, καθ' ἣν νὰ μὴ ἐλάμβανεν ἐκ τῶν διαφόρων ἐπαρχιῶν ἀναφοράς αὐτῶν ἢ τῶν ὑπηκόων τῶν περιεχοῦσας ἐπαίνους ἢ παράπονα κατ' αὐτῶν. Μόνον ἐκ τῆς πόλεως Benares (1) δὲν ἐλάμβανεν εἰδήσεις καὶ τὸ τοιοῦτον δὲν ἤξευρεν εἰς τί ν' ἀποδώσῃ. Ἡ περιέργεια τοῦ Μονάρχου ἠῤῥησε μάλιστα, ὅταν ἐπληροφορήθη, ὅτι ὁ Ναβὰβ τῆς ρηθείσης πόλεως ἔχαιρεν ἀνὰ ὄλον τὸ κράτος φήμην λογίου καὶ σοφοῦ ἀνδρός. Ἦτο ἄνθρωπος ἐγκρατῆς τῆς τέχνης τοῦ πολέμου, τοῦ δικαίου ἐν εἰρήνῃ. Μὴ ἀρκεσθεῖς εἰς τὴν μελέτην τοῦ Βεδάμ (2) ἐπεδόθη εἰς τὴν σπουδὴν διαφόρων ἐπιστημῶν, αἵτινες ἤκμαζον τότε εἰς ἄλλα κράτη. Τὸ Ζένδ καὶ τὸ Παζένδ τοῦ Ζοροάστρου (3) καὶ τὰ ἀπόρητα τοῦ Τόθ (4) βιβλία, οὐδὲν ἐνέκλειον δι' αὐτὸν μυστήριον, ἐμελέτα δὲ ἐπισταμένως τὰ ἔργα τοῦ Ἰδὸκ τοῦ διαπρεπεστεροῦ ἐκ τῶν λατρευόντων τὸν Μέγαν Λάμαν (5) φιλοσόφων. Ἠγάπα τὴν σοφίαν ἐκείνην, ἐξ ἧς πηγάζει ἡ κοινωνικὴ εὐημερία καὶ ἀπεστρέφετο ἐκείνην, ἣτις διεγείρει τὴν θρασεῖαν ὄψιν καὶ ἐπικίνδυνον πολυπραγμοσύνην. Ἠὐχαριστεῖτο νὰ λαμβάνῃ μέρος εἰς τὰ συμβούλια τῶν βραχμάνων καὶ ἕνεκα τῆς σοφίας του οὗτοι συνέλεγον τ' ἀποφθέγματα του καὶ τὸν ὑπελήπτοντο ὡς ἕνα τῶν ἀρχηγῶν των.

Ὁ σοφὸς οὗτος ἀνὴρ μετὰ τῶν λοιπῶν Ναβὰβ παρουσιάσθη κατὰ τὴν προσδιορισθεῖσαν ἡμέραν πρὸ τοῦ Βασιλέως, ὅστις ἤρχισε νὰ ἐρωτᾷ ἕνα ἕκαστον ἐξ αὐτῶν περὶ τοῦ τρόπου καθ' ὃν ἐκυβέρνηων καὶ περὶ τῶν ἐνεργικῶν ἀποτελεσμάτων τῆς

διοικήσεώς των. Ἐκαστος ἐπαίρετο διὰ τὰς ὑπηρεσίας του καὶ ἐξῆρε τὰς προσπάθειάς του διὰ τὴν εὐημερίαν τῶν ὑπ' αὐτοῦ διοικουμένων.

Ὁ εἷς κατέκτησεν ἐχθρικὸν ἔδαφος, ἄλλος ἠῤῥησε τὰς δημοσίας προόδους, ἄλλος εἰσήγαγεν νέον κλάδον ἐμπορείας, ἄλλος διέθεσεν δλόκληρον τὴν περιουσίαν του ὑπὲρ τοῦ Ἐθνικοῦ μεγαλείου καὶ ἄλλος κατέγεινεν εἰς τὴν αὐστηρὰν τήρησιν τῶν νόμων.

Μόνον ὁ Ναβὰβ τοῦ Benares ἴστατο σιωπηλὸς ἐν τινὶ τῆς αἰθούσης γωνίᾳ καὶ δι' οὐδὲν ἐπαίρετο.

— Καὶ σύ, εἶπε στραφεὶς πρὸς αὐτὸν ὁ Βασιλεὺς, δὲν ἔχεις τίποτε νὰ εἴπῃς;

— Τίποτε, ἀπήντησεν ὁ φιλόσοφος.

— Πῶς τίποτε; Καὶ εἰς τί λοιπὸν περιστρέφοντο αἱ ἐνέργειαι σου καθ' ὄλον τὸ διάστημα τῆς διοικήσεώς σου;

— Εἰς τὸ νὰ καταστῶ περιττός.

— Δὲν σ' ἐννοῶ. Ἄλλ' εἶπέ μοι τέλος, πῶς ἔχουσι τὰ πράγματα ἐν Benares;

— Ὅπως σήμερον κάλλιον ἀνέχεται ἡ ἀνθρωπότης. Μετρίως.

— Οἱ κάτοικοι εἰσὶ δίκαιοι καὶ σώφρονες;

— Ναί, χάρις τῇ Βράμα (1) ἐφ' ὅσον τὸ ἐπιτρέπει ἡ Μετεμψύχωσις (2).

— Κατέστησας εὐτυχῆ τὸν λαόν σου;

— Δὲν ἤξεύρω, προσεπάθησα ὅμως νὰ τὸν καταστήσω τοιοῦτον.

— Καὶ τί ἐπραξες πρὸς τοῦτο;

— Τὸν συνέστησα εἰς δύο Ἰπουργοὺς τῆς Εὐτυχίας, οἱ ὅποιοι κάμνον ὀλίγον θόρυβον καὶ πολὺ καλόν. Τὴν Εἰρήνην καὶ τὴν Τάξιν.

— Δὲν προσεπάθησες νὰ γίνῃ αἰσθητὸν τὸ βάρος τῆς διοικήσεώς σου;

— Τὸ βάρος τῆς διοικήσεως πρέπει νὰ ὁμοιάζῃ τὸ βάρος τῆς ἀτμοσφαιρας, τὸ ὅποσον βαρύνει μὲν ἐπὶ πάντων ἀλλ' οὐδεὶς τὸ αἰσθάνεται.

1. Πόλις ἔνθα εἰρίσκοντο τὰ Σχολεῖα τῶν Βραχμάνων.

2. Ἰερὸν βιβλίον, περιέχον τὴν Θεολογίαν καὶ τὴν Φιλοσοφίαν τῶν Ἰνδῶν.

3. Τὰ βιβλία τῆς ζωῆς, ἐκεῖνα δηλαδὴ, τὰ ὅποια περιέχουσι τὰς θρησκευτικὰς τῶν Μάγων δοξασίας, αἵτινες ἐδιδάσκοντο ἐν Περσίᾳ παρὰ τοῦ Ζοροάστρου.

4. Τόθ λέγεται ὁ Ἑρμῆς, ὅστις ἐδίδαξε τοὺς Αἰγυπτίους τὰς ἐπιστήμας καὶ τὰς διαφόρους τέχνας.

5. Εἶναι γνωστὸν ὅτι οἱ κάτοικοι τοῦ Βηδέτ ἀποκαλοῦσι τὸν θρησκευτικὸν Ἀρχηγόν των Δαλάι-Δάμα ἢ τοὺς Μέγαν Λάμαν.

1. Θεὸς τῶν Ἰνδῶν.

2. Ὡς γνωστὸν, ἡ δοξασία τῆς Μετεμψύχωσης ἔχει τὴν κοινὴν τῆς ἐν Ἰνδία. Ὁ ὁμιλῶν φιλόσοφος πολὺ ὀρθῶς ἰσχυρίζεται, ὅτι ἀδύνατον ἀνθρώπῳ ἐγγεῖναι ἐν τῷ σώματι τοῦ τὴν ψυχὴν ἐνὸς λέοντος, ἢ ἐνὸς λύκου νὰ ὁμοιάσῃ μετ' ἄλλον ἀνθρώπῳ, ἔχοντά τὴν ψυχὴν ἐνὸς ἀμνοῦ. Εἶναι πολὺ, ἐὰν ἡ ἀγαθὴ διοίκησις κατορθώσῃ νὰ μετριάσῃ τὰς πονηρὰς αὐτὰς φύσεις.

— Ἄλλ' ἡ ὑπακοή εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαία, νομίζω.

— Ναί, καί ἐγὼ πᾶν τὸ δυνατόν ἐπραξα ὅπως οἱ ὑπῆκοοί μου ὑπακούσωσιν, ἀλλ' ὅχι εἰς ἐμέ.

— Εἰς τοὺς νόμους λοιπόν;

— Εἴθε νὰ ἠδυνάμεθα νὰ ὑπακούωμεν εἰς κατὶ τι ἀνώτερον τῶν νόμων.

— Καί εἰς τί θὰ ἐπεθύμησιν νὰ ὑπακούωμεν;

— Εἰς τὸν Μονάρχη, ὅστις οὐδέποτε ἐγνώρισεν ἀντιπάλους, εἰς τὸν δεσπότην, ὅστις ἔχει Ὑπευργὸν τῆν Κοινὴν θέλησιν.

— Πολὺ καλά. Ἄλλ' ἡ φύσις ἀγαπᾷ πάντοτε τὸ καλόν;

— Ὅχι. Καί ἐν αὐτῇ ἀκριδῶς ἐγκείται τὸ δύσκολον, εἰς τὸ νὰ κατορθώσωμεν νὰ τὸ ἀγαπᾷ.

— Αὐτὸ νομίζω ὅτι μόνον διὰ τῆς βίας κατορθοῦται.

— Ἦ Φύσις δὲν ἐκδιάζεται, ἀλλὰ μορφοῦται.

— Καί τίς ὁ δυνάμενος νὰ μορφώσῃ τὴν Φύσιν;

— Τὸ ἦθος.

— Καί τὸ ἦθος πῶς εἶναι δυνατόν νὰ γενικευθῇ;

— Γεννᾶται ἐν τῇ καρδίᾳ, ἔχει τὴν κοίτιδα ἐν τῇ οἰκογενεῖᾳ, εὐρίσκει τροφήν ἐν τῇ Ναφί, ἐπιρρωνύεται διὰ τῶν διαφόρων ἰδρυμάτων καὶ διατηρεῖται δι' ἑνὸς Ἠθικολόγου, ὅστις πείθει σιωπῶν.

— Καί τίς οὗτος;

— Τὸ παράδειγμα.

— Ἀρκεῖ, εἶπεν ὁ Βασιλεὺς, δὲν ζητῶ πλεיותרά. Εἰς σὲ ἐμπιστεύομαι τὸ πᾶν. Μείνε πλησίον μου καὶ δίδαξόν με νὰ κυβερνῶ εἰς τρόπον ὥστε, εἰ δυνατόν, οἱ ὑπῆκοοί μου νὰ μὴ αἰσθανθῶσιν τὴν ἀνάγκην τῆς διοικήσεώς μου.

ΜΙΧΑΗΛ Β. ΛΑΝΔΟΣ

ΣΤΟ ΚΟΙΜΗΤΗΡΙ

Τὰ βήματά μου φέρονται, δὲν γνωρίζω ὑπὸ τίνος αἰσθήματος, εἰς τὸ νεκροταφεῖον, τὴν κρυερὰν ταύτην τελευταίαν τοῦ ἀν-

θρώπου κατοικίαν, ὅπου καὶ ὁ πλέον ἀπληστος, ζῶν, ἀρκεῖται ἤδη δι' ἑαυτὸν εἰς δύο σπιθαμὰς γῆς. Ἦτο ἡ δωδεκάτη μεσημβρινή ὥρα. Τὰ πάντα σιγῶσι καὶ μόνον αἱ ὑψικόρυφοι, αἱ ἐπὶ τῶν μνημάτων τῶν νεκρῶν κυπάρισσοι, τὰ σύμβολα ταῦτα τοῦ θανάτου δένδρα, σείονται μυστηριωδῶς ἴσως μὲ τοῦτο οἱ νεκροὶ θέλουσι νὰ ἐκφράσωσι τὴν ἐκπληξίν των ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει ζῶντος εἰς τὸ νεκροβασίλειόν των. Βλέπω αὐτὴν τὴν στιγμήν δύο κυπαρίσσοις πλησιαζούσας τὰς κορυφὰς των, ὡσάν νὰ ἀλληλοπεριπτύσσωνται, μοὶ φαίνεται, τίς οἶδε ποῖαι ἀγαπώμεναι ψυχαί, αἰτινες μὴ δυνηθεῖσαι ἴσως νὰ ἐνωθῶσι ζῶσαι, τώρα ἐν τῇ τελευταίᾳ των κατοικίᾳ, συνητηθήθησαν ἵνα μὴ ποτὲ χωρισθῶσι, καὶ ἔχουσι τὰς αἰωνίας των ταύτας συναντεῖσεις τὰς ἀτελευτήτους των ἐκμυστηρεύσεις...

Τὴν προσοχὴν μου ἐλκύει ἐν μικρῷ καὶ νεοσκαμένο μνηματάκι, μὲ ἐν κανδύλι, τοῦ ὁποίου ἡ φλόγα τρεμοσβύνει ἀπαράλλακτα ὅπως θὰ ἐτρέμόσθινε ἡ ψυχὴ τοῦ παιδιοῦ, εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ ὁποίου τώρα καίει, τὴν μαύρην ἐκείνην στιγμήν, καθ' ἣν ἐψυχορράγει εἰς τὴν ἀγκάλην τῆς μητρὸς του.

Ἡ μόνη συντροφιά εἰς τὸ κοιμημένο ἐκεῖνο πλάσμα ἦτο εἰς μικρὸς ξύλινος σταυρὸς καὶ δύο μικρὰ καὶ τρυφερά σὰν αὐτὸ κυπαρισσάκια, τὰ ὅποια, ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν σειδόμενα ὑπὸ τοῦ ἀέρος, ἤνωνον τὰς κορυφὰς των, στεφανώνοντα οὕτω ἐν τῇ νεκρικῇ ἐκείνῃ κλίνῃ τὸ ἀθῶον παιδίον. Εἰς τὴν βᾶσιν τοῦ σταυροῦ, ἐπὶ μικρὰς πλακῆς ἦσαν λαξευμένα ἀνεχνα γράμματα σημειόνοντα τὸ ὄνομά του καὶ τὸν χρόνον τῆς γεννήσεώς του. Μίμης... ἐλέγετο, ἐτῶν ἑπτὰ. Καί τίς δὲν θὰ συνεκινεῖτο ἐὰν ἐγένετο μάρτυς τῆς κάτωθι σκηνῆς; Βαρυνόμενος ἀπὸ τὴν μελαγχολίαν ἐκείνην, ἰδιαιτέρων τῷ ἀνθρώπῳ στιγμῶν, ἔφερον πάλιν τὰ βήματά μου εἰς τὴν ἐξοδὸν τοῦ νεκροταφεῖου, ὅτε στρέψας τὰ βλέμματά μου, βλέπω ἐν μαυροφορεμένον ἀγαλμα. Εἰσέρχεται, ὑπερπηδᾷ τὰ μνήματα καὶ φθάνει πλέον εἰς τὸ μικρὸν ἐκεῖνο. Προβαίνει εἰς τὸ μέσον τοῦ τάφου, γονατίζει, καταφιλεῖ τὸ χῶμα τοῦ παιδιοῦ τῆς καὶ χύνει-χύνει δάκρυα φλογερά, τὰ ὅποια ὁμως δροσιζοῦν τὸ εἰς τὸν τάφον φωτωμένον γοστάρτι. Ναί! ὅσον φλογερά καὶ ἀν εἶναι τὰ δάκρυα τῆς μητρὸς, πάντοτε δροσιζοῦν.

Τὴν ἀκοῦν νὰ παραμυλῇ. «Μίμη μου, ἔλα ἔς τὴν ἀγκάλιά μου νὰ σὲ ζεστάνω. Δὲν φοβᾶσαι μοναχοῦλί σου ἐδῶ μέσα ταῖς

ἀγριαὶς νυχτιάς; Μίμη! ἔλα νὰ πιάξῃς μὲ τ' ἄλλα τὰ παιδιὰ τῆς γειτονιάς, ἔλα ἔς τὸν κόρφο τῆς ὄρφανῆς μονούλας σου». Καὶ ἐν τῷ μεταξῷ ἡ χαροκαμένη ἐκεῖνη μάννα βγάζει ἀπὸ τὸν κόρφο τῆς λευκὰ λούλουδα, καὶ βρῆντιζει μὲ αὐτὰ τὸ μνῆμα τοῦ παιδιοῦ τῆς, ἐνῶ τὸ μυρολόγι τῆς φθάνει εἰς τὰς ἀκοὰς μου...

Ἄχ! Μίμη μου παιδάκι μου ἐλπίδα μου στυμένη Δέξου τάνθ' οὗ σῶφερε ἡ μάννα σου ἡ καυμένη.

Αἱ κυπάρισσοι κλίνουσι πάλιν τὰς κορυφὰς τῶν ἴσως νὰ εἰπωσί τι, ἐγὼ δὲ ἐνδύκρως φεύγω, ἔχων ἀκόμη πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου τὴν θλιβεράν ἐκεῖνην εἰκόνα, ἡ δὲ μάννα, ἡ δύστυχη μάννα, μένει ἀκόμη εἰς τὸ μνῆμα τοῦ παιδιοῦ τῆς...

Ἄγγρινον.

ΒΑΡΜΕΤ

Ἡ ΓΥΝΗ ΚΑΙ ΤΑ ἈΛΟΓΑ ΖῷΑ

(συνέχεια ἴδε φύλ. 2).

Εἴμεθα χριστιανοὶ καὶ τὸ καθήκον μᾶς ἐπιβάλλει νὰ βίβωμεν βλέμμα πρῶτον εἰς τὴν Παλαιάν καὶ Νέαν Διαθήκην καὶ εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν. Ἀμέσως, ἀμέσως βλέπομεν τὴν πρώτην γυναῖκα, τὴν Εὐάν, ἡ ὁποία, ἅμα εἶδε τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, ἦτο εὐχαριστημένη ἀπολαύουσα τόσων ἀγαθῶν. Εὐρεν ὁμοίως, ἀμέσως τὸν ἐχθρόν τῆς, ὅστις τὴν ἐφθόνησε.

Τίς ὁ πρῶτος τῆς γυναικὸς ἐχθρός;

Τὸ ἄλογον ζῷον. Θὰ εἰπῆτε, δὲν ἦτο ζῷον, ἀλλὰ εἰς τῶν πονηρῶν ἀγγέλων, μετχορηματισθεὶς εἰς ὄφιν, ὅστις, κατὰ τὴν Γένεσιν, ἦτο τὸ φρονιμώτατον πάντων τῶν θηρίων, τῶν ἐπὶ τῆς τότε γῆς καὶ συνεπῶς, ἡδυνήθη εὐκόλως νὰ πλανήσῃ τὴν Εὐάν, εἰπὼν αὐτῇ: «Διανοιχθήσονται ὑμῶν οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ ἔσεσθαι ὡς θεοί, γινώσκοντες καλὸν καὶ πονηρόν». Ἄδιάφορον. Ἦτο ὁ διάβολος εἰς σχῆμα ὄφωε, ἦτο συνεπῶς ζῷον. Ἐπλήρωσεν ἡ Εὐὰ ἀκριβῶς τὴν παρακοήν πρὸς τὴν θεῖαν ἐντολήν. Ἡ γυνή, ἔνεκα ἐνὸς ζῷου, εἶνε, κατὰ πολλοὺς, ἡ πηγὴ ὄλων τῶν κακῶν.

Συγγνώμην. Ἄς γίνω συνήγορος, ἐπ' ὀλίγον, συνήγορος τῆς Εὐας. Ἡ πρώτη γυνή, ἦτο γυνὴ προαγωγῆς, ἤθελε νὰ ἀναδειχθῇ, δὲν ἦτο φίλη φιλέτη τοῦ *statu quo*. Ἡ γυνή, ἀφ' ἧς στιγμῆς, ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον, ἀπέδειξεν ὅτι ἔχει ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ ἀνδρός, καὶ κάμνει αὐτὸν ὅπως θέλῃ καὶ βούληται, ἀπέδειξεν ὅτι

αἷα ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον, ἡγάπησε τὸ μεγαλεῖον καὶ τὴν δόξαν. Ἀμέσως θὰ ἐφαντάσθη θρόνους, ὕμνους, ἢ πρωτόπλαστος ἐκεῖνη φαντασία. Ἀπέδειξεν ὅτι οἱ ἄνδρες ἐκόντες ἄκοντες, εἶνε εὐπειθέστατοι εἰς τὰς γυναικας τόσον, ὥστε νὰ προτιμήσῃ ὁ Ἀδὰμ τὴν ὀργὴν τοῦ Θεοῦ ἢ ἐκεῖνην τῆς κυρίας του!

Ὅστε ἡ πρώτη γυνὴ ἔδειξε σθένος, καὶ ὁ πρῶτος ἀνὴρ ἀδυναμίαν χαρακτήρος. Μὲ ὅλα ταῦτα ἡ δύστυχη γυνὴ θεωρεῖται ἡ πηγὴ ὄλων τῶν κακῶν καὶ κακιῶν! Ἀλλὰ διὰ τοῦτο τὸ σπουδαῖον προπατορικὸν ἄν ἄρτημα, πταίονσι καὶ οἱ δύο, καὶ ὁ Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὐὰ. Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι ἡ ἰδέα τοῦ κακοῦ, νὰ εἰπωμεν καὶ ἡμεῖς, ἐτέθη εἰς τὴν φαντασίαν τῆς κενόδοξου ἢ φιλοπροόδου Εὐας ὑπὸ τοῦ πρώτου ἐχθροῦ τῆς, τοῦ ὄφωε. Ἐπρεπεῖν ὁμοίως νὰ ἐρωτήσωμεν τὴν Εὐάν, ἂν παρεδέχετο τὸν καλὸν κάγαθὸν ὄφιν τῆς ἐχθρὸν ἢ φίλον. Εἶνε περίεργον νὰ μάθῃ τις, ἂν ἡ Εὐὰ, ἀφοῦ ἔφυγεν ἀπὸ τὸν παράδεισον, ἔδειξεν ἀντιπάθειαν ἢ στοργὴν πρὸς τὰ μῆλα.

Οἱ Ἐβραῖοι ὁμοίως οὐδέποτε κατηγόρησαν τὰς γυναῖκας ἔνεκα τῆς Εὐας.

Εἰς πολλὰ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης μέρη βλέπομεν τὴν γυναῖκα παραβλασμένην πρὸς τὰ ζῷα. Ἐν ταῖς Παροιμίαις ἡ γυνὴ ἔχει τὸ μέρος τῆς. Εἰς αὐτὰς ἀναγινώσκειται «... συνευφραίνου μετὰ γυναῖκός τῆς ἐκ νεότητός σου. Ἐλαφὸς φιλίας καὶ πῶλος, σῶν χαρίτων ἀμελήτω σοι, ἡ »δὲ ἰδίᾳ ἡγείσθω σου καὶ συνέστω σοι ἐν »παντὶ καιρῷ».

Ἡ Σοφία Ἰησοῦ υἱοῦ Σειρᾶχ περὶ γυναικὸς διαλαμβάνει, ἐν οἷς καὶ τὰ ἐξῆς οὐχὶ ὠραῖα. «Συνοικῆσαι: λέοντι καὶ δράκοντι εὐδοκήσω, ἢ συνοικῆσαι μετὰ γυναικὸς πονηράς».

Ἄς ἔλθωμεν τώρα εἰς τὸ Ἄσμα Ἄσμάτων, τὸ πρυφερόν τοῦτο ἔργον ποίημα: Ὁ ἐρῶν ποιητής, ὁ Σολομών, ὁμοιάζει τὴν ἐρωμένην Σουλαμίτιδα πρὸς περιστεράν. Ἡ Συναγωγὴ καὶ ἡ Ἐκκλησία μας ἡρμήνευσαν ἀλληγορικῶς ἔργον τὴν ποίησιν ταύτην. Οἱ ἔρμηνευταὶ διαβλέπωσι τὴν ἔνωσην τοῦ Χριστοῦ μετὰ τῆς Ἐκκλησίας. Τοῦτο ἀδιάφορον, ἡμεῖς ἀναμέρομεν στίχους τινάς, χάριν τῆς παρομοιώσεως, καὶ ἀφίνομεν τοὺς σχολιαστάς καὶ ἐρμηνευτάς. Ὁ ποιητής Σολομών λοιπὸν παρομοιάζει τὴν γυναῖκα πρὸς τὴν περιστεράν. Ἡ παραβολὴ εἶνε ἐπιτυχῆς. Οἱ ἔρμηνευταὶ ἐξήρουν τῶν περιστερῶν τὴν ἀγγελίαν καὶ τὴν καθαρίστητα. Τὸ συναφθὲν ζεῦγος μένει ἀδιαχώριστον διὰ παντὸς τοῦ βίου.

Ὁ Ἀριστοτέλης γράφει, ὅτι ἔχουσα ἑκατέρα τὸν αὐτὸν καὶ ἄλλον οὐ προσίενται. Καὶ ὁ Αἰλιανὸς ἐπαινεῖ τὴν συζυγικὴν πίστιν τῶν περιστερῶν. Τὸ αὐτὸ ποιεῖ καὶ ὁ Πλίνος.

Καὶ ἡ τρυγὼν φημίξεται διὰ τὴν σωφροσύνην της. Ἡ ciakravakl εἶνε εἶδος κήσης φημίξ: μένης ἐν ταῖς Ἰνδίας διὰ τὴν συζυγικὴν πίστιν, ὡς ἐν Εὐρώπῃ θεωρεῖται ἡ τρυγὼν. Ἄλλ' ἄς ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ θέμα μας — δηλαδή εἰς τὸ Ἄσμα Ἄσμα ἄ τ ω ν. Ὁ ποιητὴς λέγει περὶ τῆς ἐρωμένης, ὅτι ἔχει τὰς σιαγόνας ὡς τρυγόνος, ἀλλ' ἐξόχως προσαγορεύεται ὡς περιστέρα. « . . . καλὴ περιστέρα μου, ἐλθέ σοι περιστέρα μου ἐν σκέπη τῆς πέτρας. « . . . σὺ περιστέρα μου, δεῖξόν μοι τὴν ὄψιν σου καὶ ἀκουσον με τὴν φωνήν σου, ὅτι ἡ φωνή σου ἠδεῖα καὶ ἡ ὄψις σου ὡραία. . . ἐγὼ καθεύδω καὶ ἡ καρδία μου ἀγρυπνεῖ φωνὴ ἀδελφίδου μου κρούει ἐπὶ τῆς θύρας ἀνοιξόν μοι, ἡ πλησίον μου, ἀδελφή μου, περιστέρα μου, τελεία μου. . . μία ἐστὶ περιστέρα μου ἔδωσαν αὐτὴν ἠθυατέρα καὶ μακαριοῦσιν αὐτὴν βασίλισσα. . . » Ἐπίσης εἰς τὸ ἱερὸν τοῦτο ποίημα παρομοιάζονται οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ἐρώσης φίλης πρὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς περιστέρας. Δὲν ἀρκεῖ τοῦτο. Ἐπίσης ἀναγινώσκειται « . . . τρίχωμά σου ὡς ἀγέλαι των αἰγῶν, ἃς ἀπεκαλύφθησαν ἀπὸ τοῦ Γαλαάδ. Ὀδόντες σου ὡς ἀγέλας τῶν κεκαρμένων. . . Οἱ μαστοὶ σου ὡς δύο κερδοὶ δορκάδος, οἱ νεμόμενοι ἐν κρίνοις. . . Δεῦρο ἀπὸ Λιβάνου ἀπὸ κεφαλῆς Σενεὶρ καὶ Ἀερμὸν ἀπὸ μανδρῶν λεόντων ἀπὸ ὄρεων παρδάλων ».

Τέλος χωρὶς νὰ ἀναφέρωμεν ἄλλα ἀποσπάσματα, ἡ γυνή — οἷα καὶ ἂν εἶνε αὕτη — παραβάλλεται μὲ πολλὰ ζῆα ἄλογα χάριν ἐπαίνων.

Ἀφίνομεν τὴν Παλαίαν Δαθῆκην καὶ ἐρχόμεθα εἰς τὴν Νέα. Ἡ Νέα λέγει εἰς τὴν γυναῖκα «Θάρσει, θύγατερ, ἡ πίστις σέσωκέ σε. Πορεύου καὶ μηκέτι ἀμάρτανε. Ὁ ἀναμάρτητος ὑμῶν, πρῶτος τὸν κλίθον ἐπ' αὐτῇ βαλέτω». Ὅντως θεῖαι λέξεις. Ἐπειτα καὶ ὁ Ἀπόστολος εἶπε « . . . οὐκ ἐν ἄρσεν ἢ θήλυ, πάντες γὰρ ὑμεῖς » εἰς ἐστὶ ἐν Χριστῷ. . . » Καὶ ὁμοῦ μὲ ὅλας αὐτὰς τὰς οὐρανίας ἐκφράσεις, μὲ ὅλον ὅτι ἡ γυνὴ υπερβαίνει τὸν ἄνδρα διὰ τὴν θεοσέβειαν, χριστιανοὶ τινες ἐξητέλησαν τὴν γυναῖκα. Εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τὸ προπατορικὸν ἀμάρτημα, ὁ ὄψις, τὰ μῆλα, ἡ Εὐα. Δὲν ἀρκεῖ τοῦτο. Ἡ γυνή, ἡ γυνή ἢ ἀφορμῆ

δλων τῶν κακιῶν, εἶνε ὁ διάβολος, ὁ πειρασμός. Οἱ καλοὶ κληρικοὶ καὶ πατέρες — τινὲς ἐννοεῖται — ἐπιτίθενται κατὰ τῆς γυναικὸς — τοῦλάχιστον μὲ τὸ στόμα. Δὲν ἀρκεῖ τοῦτο. Κἄτ' περισσότερον.

Ἐπίστευον ὅτι κατὰ τὴν δευτέραν Πάρουσιαν, ὁ Ἀδάμ, δηλαδὴ ὁ ἄνδρας, θ' ἀναλάβῃ τὴν πλευράν του, ἐξ ἧς ἡ Εὐα ἐσχηματίσθη, καὶ δὲν θ' ἀπέρχωσι τότε γυναῖκες! Δὲν ἀρκεῖ καὶ τοῦτο, ἀκόμη χειρότερον. Ἀπίστευτον ὁμοῦ, ἀλλὰ δυστυχῶς εἶνε ἱστορικὴ ἀλήθεια. Ἄγιοι τινὲς πατέρες ἐδόξαζον ὅτι ἡ γυνὴ δὲν εἶνε ἄνθρωπος, ἀλλὰ. . . ζῆον ἄλογον. Μάλιστα ζῆον. Εἰς ἐπίσκοπος ἤθελε νὰ ἀποδείξῃ, ὅτι ἡ γυνὴ δὲν ἀποτελεῖ μέρος τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, συνεπῶς δὲν ἔχει ψυχὴν. Ἡ δοξασία προὔχῃρει. Αἱ γυναῖκες βεβαίως εἶχον πολλοὺς συνηγόρους. Τέλος τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 583 συγκροτεῖται Σύνοδος ἐν Μακῶν τῆς Γαλλίας, πρὸς ἐπίλυσιν τοῦ ζητήματος τοῦτου! Ὁ Σαινφοράζ γράφει ὅτι εἰς πολλὰς συνεδρίας, ἐγένοντο συζητήσεις· πολλὰ αἰ γινῶμαι. Ἡ ἀίρεσις τοῦ δόγματος τοῦτου ἦτο σκανδαλώδης. Τέλος ἡ ἀγία αὕτη Σύνοδος ἀπεφάσισεν, ὅτι αἱ γυναῖκες ἔχουν ψυχὴν, ὅτι αἱ γυναῖκες εἶνε ἄνθρωπος.

Βλέπετε, ὅτι δὲν πρόκειται περὶ παρομοίωσης γυναικὸς πρὸς τὰ ζῆα, ἀλλὰ ὅτι τὸ ὄρατον φύλον εἶνε αὐτὸ καθ' αὐτὸ ἄλογον ζῆον. Εὐτυχῶς ἡ θρησκευτικὴ αὕτη ἀίρεσις ἀνήκει εἰς τὴν ἱστορίαν καὶ πάντες πιστεύομεν ὅτι ἡ γυνὴ δὲν εἶνε ἄλογον ζῆον. Τώρα αἱ γυναῖκες δὲν πρέπει νὰ δυσαστηθοῦν, ἂν τις φιλόσοφος ἢ ποιητὴς, τὰς παραβάλλῃ, ὡς θ' ἴδωσι, πρὸς ζῆα ὄχι τόσον εὐγενῆ, ἀφοῦ ἅγιοι πατέρες ἐδειξαν τόσην ἀγένειαν, καὶ παχυλὴν ἀμάθειαν.

(ἀκολουθεῖ)

Σ. ΔΕ ΒΙΑΖΗΣ

Guy de Maupassant

POZA

Αἱ δύο νεαρὰι γυναῖκες φαίνονται ὡς θαμμένοιαι ὑπὸ δάσος ἀνθέων. Εἶνε μόναι εἰς τὸ ὑπερμέγεθες Λανδώ, τὸ ὅποιον εἶνε κατάφορτον ἀπὸ ἀνθοδέσμας ὡς γιγαντιαῖον κάνιστρον. Ἐπὶ τοῦ προσθίου καθίσματος δύο ἀνθοδόχοι ἐκ λευκοῦ λαϊστρητικοῦ πλῆρεις Μεγεθέων τῆς Νικαίας, καὶ ἐπὶ τοῦ δέρματος τῆς ἀρκτου, τὸ ὅποιον καλύπτει σωρεῖαν ρόδων μιμῶν, γαρυφάλων, μαρ-

γαριτών, κρίνων και πορτοκαλανθών περιδεδεμένων με ταινίας μεταξίνους, φαίνονται ως βυθισμένα τα δύο λεπτά σώματα, εκ των οποίων επιφαίνονται από την οικολόχρωμον και αρωματώδη εκείνην κλίνην μόνον οι ὄμοι, οι βραχιόνες και ὀλίγον εκ των περιχορμίων, ἐξ ὧν τὸ μὲν εἶναι γαλάζιον καὶ τὸ ἄλλο λιλά.

Ἡ μάστιγξ τοῦ ἠνιόχου φέρει θύσανον ἀπὸ ἀνεμῶνας, τὰ φάλαρα τῶν ἵππων εἶνε στολισμένα με ραδινέλαις καὶ οἱ τροχοὶ με βρεξεδά· εἰς τὴν θέσιν δὲ τῶν φανῶν δύο στρογγύλαι ἀνθοδέσμαι· ὑπερμεγέθεις, φαίνονται ὡς δύο μάτια παράδοξα τοῦ κηλινδουμένου ἐκείνου καὶ ἀνθισμένου ζῴου.

Τὸ λανθῶ διατρέχει με ταχὺν τροχασμὸν τὴν ὁδὸν Ἀντίθ προηγουμένων, ἐπομένων, συμπαραουμένων πολυαριθμῶν ἄλλων ὀχημάτων ἀνθοφόρων, γεμάτων ἀπὸ γυναίκας χωμένας ὑπὸ κῦμα μενεξέδων. Διότι εἶνε ἡ ἑορτὴ τῶν ἀνθέων ἐν Κάναις.

Φθάνουν εἰς τὴν λεωφόρον τῆς Φονσιέρ ἔπου γίνεται ὁ ἀνθοπόλεμος. Καθ' ὄλον τὸ μήκος τῆς ἀπεράντου δενδρσοτοίχιας διπλῆ σειρά ὀχημάτων ἀνθοστολιστῶν πηγαίνει καὶ ἔρχεται ὡς ταινία ἀτελεύτητος. Ἀπὸ τοῦ ἐνὸς εἰς τὸ ἄλλο ῥίπτονται ἄνθη, τὰ ὅποια διέρχονται εἰς τὸν ἀέρα, ὡς σφαῖρα, κτυποῦν τὰ δροσερὰ πρόσωπα, στροβιλίζονται καὶ πίπτουν εἰς τὸν κονιορτόν, ὁπότεν σμήνην ἀγυιοπαίδων τὰ μαζεῦουν.

Πλήθος πυκνὸν παρατεταγμένον ἐπὶ τῶν πεζοδρομίων καὶ συγκρατούμενον ἐκεῖ ὑπὸ τῶν ἐρίππων χωροφυλάκων, εἴτινες διέρχονται βαναύτως καὶ ἀπώθουν τοὺς πεζοὺς περιέρχους, ὡς διὰ νὰ μὴ ἐπιτρέψουν εἰς τοὺς χυδαίους ν' ἀναμιχθῶσιν με τοὺς πλουσίους, — παρατηρεῖ βομβοὺν ἄλλ' ἤσυχον.

Οἱ ἐπὶ τῶν ὀχημάτων καλοῦν ἀλλήλους, ἀναγνωρίζονται, μυδραλιοβολοῦνται με τριαντάφυλλα. Ὀχημα πλήρες γυναικῶν ἐνδεδυμένων κόκκινα, ὡς διαβολάκια, ἐλκύει καὶ γοητεύει τοὺς ὀφθαλμούς. Κύριός τις, ὁμοιάζων πρὸς τὰς εἰκόνας τοῦ Ἑρρίκου Δ', ἐκσφενδονίζει με εὐθυμον ζωηρότητα μεγάλην ἀνθοδέσμην κρατουμένην ἀπὸ ἐλαστικόν. Καὶ ἐκ τοῦ φόβου κτυπήματος, αἱ γυναῖκες κρύπτουν τὰ μάτια καὶ οἱ ἄνδρες κύπτουν τὴν κεφαλὴν, ἀλλὰ τὸ χαριτωμένον βλήμα, ταχὺ καὶ εὐπειθές, διαγράφει καμπύλην καὶ ἐπιστρέφει πρὸς τὸν κύριόν του, ἵστίς τὸ ἐκσφενδονίζει ἀμέσως πρὸς νέον πρόσωπον.

Αἱ δύο νεαραὶ γυναῖκες κινοῦν με ἀμφοτέρως τὰς χεῖρας τὸ ἐπιλοστούσιον των καὶ δέχονται χάλαζαν ἀνθοδεσμῶν ἔπειτα δὲ

μετὰ πόλεμόν μιᾶς ὥρας, ὀλίγον κουράσμενοι ἐπὶ τέλους διατάσσον τὸν ἀμαξηλάτην ν' ἀκολουθήσῃ τὴν παραλίαν ὁδὸν τοῦ κόλπου Ζουάν.

Ὁ ἥλιος βυθίζεται ὀπισθεν τοῦ Ἑγρέλου διαγράφων μαύρην, ἐπὶ δύσεως πορώδους, τὴν δαντελωτὴν σκιαγραφίαν τοῦ μακροῦ βουνοῦ. Ἡ γαληνιαία θάλασσα ἀπλοῦται, γαλανὴ καὶ διαυγῆς μέχρι τοῦ ὀρίζοντος, ὅπου συγχέεται με τὸν οὐρανόν, καὶ ὁ στόλος ἀγκυροβολῶν εἰς τὸ μέσον τοῦ κόλπου, φαίνεται ὡς ἀγέλη κερατωδῶν ζῴων, ἀκινήτων ἐπὶ τοῦ ὕδατος. Ζῴων τῆς Ἀποκαλύψεως σιδηροφράκτων ὡς κωφῶν, με λεπτοὺς ἰστούς ὡς πτερὰ καὶ μάτια, τὰ ὅποια ἀνάπτουν ὅταν ἐπέρχεται ἡ νύξ.

Αἱ νεαραὶ γυναῖκες ἐξηπλωμένοι ὑπὸ τὸ βαρὺ μαλλωτὸν σκέπασμα, παρατηροῦν ἐν χαυνώσει. Ἐπὶ τέλους ἡ μία λέγει.

— Ὑπάρχουν βραδείαις τόσον ὠραίαις, ποῦ ὄλα φαίνονται καλὰ. Δὲν εἶν' ἔτσι Μαργώ;

Ἡ ἄλλη ἀπήντησε.

— Ναί, ἀλλὰ πάντοτε λείπει κάτι τι.

— Τί; Ἐγὼ εἶμαι ἐντελῶς εὐτυχῆς.

Δὲν μοῦ λείπει τίποτε.

— Ναί, ἀλλὰ λησμονεῖς κάτι τι. Ὅσον καὶ ἂν εἶνε ἡ εὐεξία ποῦ ναρκιώνει τὸ σῶμά μας, ἐπιθυμοῦμεν πάντοτε κάτι τι περισσότερο διὰ τὴν καρδίαν.

Καὶ ἡ ἄλλη μειδιῶσα·

— Ὀλίγον ἔρωτα;

— Ναί,

Ἐσιώπησαν βλέπουσαι ἐμπρός, ἔπειτα δὲ ἡ ὀνομαζομένη Μαργαρίτα ἐπιθύρισεν·

— Ἡ ζωὴ δὲν μοῦ φαίνεται ὑποφερτὴ χωρὶς αὐτό. Ἐχω ἀνάγκην ν' ἀγαπῶμαι ἐγὼ καὶ ἀπὸ ἑνα σκυλί. Ἄλλως τε ὄλα εἴμεθα ἔτσι, ὅτι κιὰν λὲς Σιμώνη.

— Μὰ ὄχι φιλιότη μου. Προτιμῶ νὰ μὴ με ἀγαπᾷ κανεὶς παρὰ ὅστις δὴποτε. Νομίζεις ὅτι θὰ μοῦ εἶνε εὐχάριστον π. χ. νὰ ἀγαπηθῶ ἀπὸ... ἀπὸ...

Ἀνεζήτησε παρὰ τίνος ἡ δύνατο ν' ἀγαπηθῆ καὶ με τὸ βλέμμα διατρέχει τὸ εὐρὺ τοπεῖον. Οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ τῆς, ἀφοῦ ἔκαμαν τὸν γυρον τοῦ ὀρίζοντος συνήντησαν τὰ δύο μεταλλικὰ κομβία, τὰ ὅποια ἔστειλον ἐπὶ τῶν νώτων τοῦ ἀμαξᾶ, καὶ προσέθηκε γελῶσα «ἀπὸ τὸν ἀμαξᾶν μου».

Ἡ κίρρα Μαργώ ἐμειδίασε μολὶς καὶ εἶπε ταπεινοφρόνως·

— Σὲ βεβαίω ὅτι εἶνε πολὺ διασκεδαστικὸν νὰ σὲ ἀγαπᾷ ἑνας ὑπὸ πτερῶν σου. Αὐτὸ μοῦ συνέβη δύο ἢ τρεῖς φορές. Ἐρχοῦ κάτι ματιαῖς τόσῃ ἀστείαις, ποῦ σούρ-

χεται ν' αποθάνης από τὰ γέλοια. Φυσικά φαίνεσαι τοσοῦτον μάλλον αὐστηρά, ὅσον περισσότερον ἐρωτευμένος εἶνε, ἔπειτα τοὺς ἀποπέμψεις μίαν ἡμέραν μετ' τὴν τυχοῦσαν πρόφασιν, διότι θὰ εἶνε γελοῖον νὰ διακρίνη τις τὸ πρᾶγμα.

Ἡ κυρία Σιμώνη ἠκραῖτο μετ' τὸ βλέμμα ἀτενές, ἔπειτα δὲ εἶπε:

— Ὅχι βεβαίως, ἡ καρδιά τοῦ λακέ μου δὲν θὰ σοῦ ἐφαίνετο ἐπαρκής. Ἀλλὰ διηγήσου μου πῶς διέκρινας ὅτι σ' ἀγαποῦσαν;

— Τὸ διέκρινα ὅπως καὶ εἰς τοὺς ἄλλους ἄνδρας, ὅταν ἐγένοντο ἠλίθιοι.

— Οἱ ἄλλοι δὲν μοῦ φαίνονται ἐμένα κουτοὶ ὅταν μ' ἀγαποῦν.

— Βλάκες, φιλτάτη μου, ἀνίκανοι νὰ ὀμιλήσουν, ν' ἀπαντήσουν, νὰ ἐννοήσουν ὅ,τι δὴποτε.

— Ἀλλὰ σὺ τί ἠσθάνεσο ὅταν σ' ἐρωτεύετο κανεὶς ὑπηρετής. Ἦσο . . . πῶς νὰ πῶ; . . . ἐκολακεύεσο; ἐσυγκινεῖσο;

— Συγκίνησιν, ὅχι ἐκολακευόμην ὅμως ὀλίγο. Πάντοτε ἡ γυναῖκα κολακεύεται διὰ τὸν ἐρωτα ἀνδρὸς οὐδὲποτε.

— Τί λές, Μαργώ!

— Ναι φιλτάτη. Θὰ σοῦ διηγηθῶ ἕνα περίεργον γεγονός ποῦ μοῦ συνέβη. Θὰ ᾄδῃς τί περίεργον καὶ συγκεχυμένον εἶνε τὸ αἰσθημά μας εἰς τοιαύτην περίπτωσιν.

Πρὸ τεσσάρων ἐτῶν εἶχα μείνει χωρὶς καμαριέρα. Εἶχα δοκιμάσει τὴν μίαν μετὰ τὴν ἄλλην, τὰς εὐρήκα ἀκαταλλήλους καὶ εἶχα ἀπελπισθῆ σχεδόν, ὅτε ἀνέγνωσα εἰς τὰς μικρὰς ἀγγελίας μιᾶς ἐφημερίδος, ὅτι κὸρη γνωρίζουσα βράψιμον, κίνημα καὶ κόμωσιν, ἐζήτηε θέσιν καὶ ὅτι εἶχε κάλλιστα συστατικά. Ὡμίλει ἄλλως τε ἀγγλικά. Ἐγραψα πρὸς τὴν σήμεριον διευθύνσιν καὶ τὴν ἐπιούσαν τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος πρόσωπον παρουσιάσθη. Ἦτο ἀρκετὰ ὑψηλή, λεπτή, ὀλίγον ὠχρὰ μετ' ἤθος πολὺ συνεσταλμένον. Εἶχεν ὠραῖα μαῦρα μάτια, χρῶμα θελκτικὸν καὶ μοῦ ἔκαμε καλὴν ἐντύπωσιν.

Τῆς ἐζήτησα τὰ πιστοποιητικά της καὶ μοῦ ἔδωκεν ἕνα ἀγγλικόν, διότι ὡς ἔλεγεν, εἶχεν ὑπηρετήσει εἰς τῆς Λαίδης Ράϋμβελ, ὅπου εἶχεν ὑπηρετήσει δέκα ἔτη. Τὸ πιστοποιητικὸν ἔλεγεν, ὅτι ἡ νέα εἶχεν ἀναχωρήσει αὐτοβούλως διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ ὅτι τὸ μόνον διὰ τὸ ὅποιον ἠδύνατό τις νὰ τὴν κατηγορήσῃ κατὰ τὴν μακρίαν τῆς ὑπηρεσίαν, ἦτο ὀλίγη γαλλικὴ φιλαρέσκεια.

Ἡ σεμνοτυφία τῆς ἀγγλικῆς φράσεως

μ' ἔκαμε νὰ γελάσω ὀλίγον καὶ ἐκράτησα ἀμέσως αὐτὴν τὴν θαλαμηπόλον.

Εἰσῆλθεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μου αὐθημερόν, ὠνομάζετο δὲ Ῥόζα.

Μετὰ ἕνα μῆνα τὴν ἐλάτρευα.

Ἦτο εὐρημα, μαργαρίτης, φαινόμενον.

Ἐγνώριζε νὰ κτενίζῃ μετ' πολὺ, πολὺ γοῦστο, διώρθωνε τῆς θαντέλαις τοῦ καπέλου καλλίτερα ἀπὸ μοδίσταν, ἤξευρε μάλιστα καὶ νὰ βράβη φορέματα.

Ἦμην ὄλη θαυμασμός διὰ τὰ προτερήματά της, διότι δὲν εἶχα ποτὲ ὑπηρετηθῆ τὸσον τελείως.

Μ' ἐνέδουε ταχύτατα μετ' μίαν ἐλαφρότητα εἰς τὰ χέρια καταπληκτικὴν.

Ποτὲ δὲν ἠσθανόμην τὰ δάκτυλά της εἰς τὸ δέρμα μου καὶ δὲν ὑπάρχει πλεὺς δυσάρεστον πρᾶγμα δι' ἐμέ, ἀπὸ τὴν ἐπαφὴν τῶν χειρῶν ὑπηρετριάς. Μετὰ κατέλαβε τότε ἕξις ὀκνηρίας μεγάλης, τὸσον εὐχάριστον μοῦ ἦτο νὰ ἐνδύωμαι ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν ὑπὸ τῆς ντροπαλῆς ἐκείνης νέας, ἡ ὅποια πάντοτε ἐκοκκίνιζε λιγάκι καὶ ποτὲ δὲν ὠμίλει. Ὅταν ἐβγαίνα ἀπὸ τὸ λουτρό, μ' ἐπεριποιεῖτο, ἐνῶ ἐγὼ ἔπαίρνα ἕνα μικρὸν ὕπνον εἰς τὸν καναπέ μου.

Τὴν ἐθεώρουν, πίστευσέ μου, ὡς φίλην μάλλον κατωτέρας τάξεως παρὰ ὡς ὑπηρετρίαν.

Ἐνα πρωτὸ ὁ θυρωρὸς μου ἐζήτησε μυστηριωδῶς νὰ μοὶ ὀμιλήσῃ. Ἐξεπλάγην καὶ εἶπα νὰ ἔλθῃ. Ἦτο ἄνθρωπος τῆς ἐμπιστοσύνης, παλαιὸς στρατιώτης, ἄλλοτε ὀρδινάντζα τοῦ ἀνδρὸς μου.

Ἐφαίνετο στενοχωρημένος δι' αὐτὸ ποῦ ἠθέλει νὰ μοῦ πῇ. Ἐπὶ τέλους εἶπε μετ' τραύλισμα:

— Κυρία, κάτω ἦλθεν ὁ ἀστυνόμος τῆς συνοικίας.

Τὸν ἠρώτησα ἀποτόμως:

— Καὶ τί θέλει ἐδῶ;

— Θέλει νὰ κάμῃ ἔρευναν εἰς τὸ μέγαρον.

Ἀναμφιδόλως ἡ ἀστυνομία εἶνε χρήσιμος, ἀλλὰ τὴν συχαίνομαι. Μοῦ φαίνεται ὅτι δὲν εἶνε εὐγενὲς ἐπάγγελμα. Καὶ ἀπήντησα θυμωμένη ὅσον καὶ προσβεβλημένη.

— Διατί αὐτὴ ἡ ἔρευνα; Πρὸς ποῖον σκοπὸν; Δὲν τοῦ ἐπιτρέπω.

Ὁ θυρωρὸς εἶπε:

— Λέγει ὅτι ἕνας κακοποιὸς κρύπτεται ἐδῶ.

Τότε ἐφοδύθηκα καὶ διέταξα νὰ εἰσαγάγουν τὸν ἀστυνόμον, διὰ νὰ τοῦ ζητήσω ἐξηγήσεις.

Ἐπεταί τὸ τέλος.

ΙΑΚΟΒΑΤΕΙΟΣ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΗΝ ΒΙΒΛΙΟΦΟΡΗΚΗ
ΒΟΥΛΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

1ον

Οικιακή χρήση της άμμωνίας.

Εύχρηστοτάτη εις πάντα καθαρισμόν είναι ή άμμωνία εις υγρόν κατάστασιν, εξαλείφει πᾶσαν κηλίδα κυρίως δὲ ποιούνται χρήσιν αὐτῆς εις καθαρισμόν τῶν μαύρων μαλλίνων ὑφασμάτων, τῶν ὀπείων ἀποκαθιστᾷ ζωηρότερον τὸ χρῶμα, ἐν ᾧ τοῦναντίον ἀμαυρῆ τὸ τῶν βαρβακερῶν. Αἱ ἀκαθαρσίαι καὶ αἱ κηλίδες τῶν κατόπτρων καὶ τῶν ὑέλων εξαλείφονται εὐκολώτατα διὰ πανίου ἐμβραχέντος εἰς άμμωνίαν.

Εὐκολώτατα ἐπίσης καθαρίζονται αἱ ἐλαιογραφίαι, καὶ αἱ κεχρωματισμέναι θύραι καὶ παράθυρα. Ἄρκει πρὸς τοῦτο ἐν τεμάχιον φλανέλλας εἰς τὸ ὄποϊον, ἀφ' οὗ βραχῆ με θερμὴν σαπωνάδα, νὰ προστεθῆ μικρὰ ποσότης άμμωνίας.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ Ρ.)

✱

2ον

Μέσον τοῦ γράφειν ἐπὶ λινῶν ὑφασμάτων.

Ἄνάμιξον λεύκωμαθὸς με ἴσην ποσότητα ὕδατος καὶ κτύπησον καλῶς τὸ μίγμα τοῦτο, ἀπολούθως πέρασον τὸ υγρὸν διὰ λεπτοῦ τινος ὑφάσματος καὶ ἀνάμιξον μετὰ λεπτῆς κίνεως κινιὰδρέως (θειοῦχου ὕδραργύρου). Διὰ τοῦ υγροῦ τούτου δύναται τις νὰ γράφῃ ἐπὶ λινῶν ὑφασμάτων. Ἄφου δὲ ξηρανθῶσι τὰ γράμματα σιδηρόνομεν διὰ θερμοῦ σιδήρου, καὶ καθίστανται τὰ γραφέντα ἀνεξίτηλα.

I. P.

3ον

Ῥῶδωρ Κολωνίας (superfine).

(Formule de I. M. Farina)

Esprit	de vin	1,1	litr
Essence	de romanin	3,1	grammes
»	de petit grain	3,1	»
»	de lavande	3,1	»
»	de cédrat	3,1	»
»	de portugal	6,2	»
»	de citron	3,1	»
»	de bergamote	1,3	»
»	de néroli	2,4	»
Eau	de fleurs d'orange	50	»

Κατέργασον ἐπὶ 24 ὥρας καὶ διήθησον. (Nouveau Journal des connaissances utiles).

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Ἄδνεγμα ε'.

Τί εἶνε ἐκεῖνο ποῦ ἔχει πατέρα, μάννα, γυναῖκα, παιδιά καὶ ποτὲ δὲν χαίρεται.

Γρίφος

Π Α Ν Τ Τ Τ Α

Τετράγωνον

. P . .
P . . .
. Δ . P
. . P .

✱

ΛΥΣΙΣ ΤΟΥ Δ'. ΑΙΝΙΓΜΑΤΟΣ

ἀμὴν—νῆμα—μὴν

Ἐλυσαν αὐτὸ ἡ δεσποινὶς Α. Μαλιὰ καὶ οἱ κ.κ. Ἀντώνιος Στραβοπόδης, Θεοδωρακόπουλος καὶ Καμπίτης διδάσκαλος.

✱

ΛΥΣΙΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

Ἐκ τοῦ περιέχοντος ἀγγείου τὸ ποσὸν τῶν 10 ὀκάδων λαμβάνομεν 3 ὀκάδας καὶ πληροῦμεν τὸ ἀγγεῖον τὸ περιλαμβάνον τὰς 7 ὀκάδας, κατόπιν πληροῦμεν τὸ αὐτὸ ἀγγεῖον καὶ πάλιν τὸ κενώνωμεν εἰς τὸ περιλαμβάνον τὰς 7 καὶ πάλιν πληροῦμεν ἐκ τρίτου τὸ περιλαμβάνον τὰς 3 ὀκάδας καὶ προσθέτομεν ἐκ τοῦ περιέχοντος τὰς 3 ὀκάδας, τὸ ὑπόλοιπον. Ὡστε εἴχομεν θέσει 6 ὀκάδας εἰς τὸ περιλαμβάνον τὰς 7, καὶ ἀφου ἐπληρώσαμεν πάλιν τὸ περιλαμβάνον τὰς 3 ὀκάδας ἀποπληρώσωμεν ἐκ τούτου τὸ περιλαμβάνον τὰς 7 ὀκάδας καὶ ἔχομεν λοιπὸν πληρώσει τὸ περιλαμβάνον τὰς 7, μὰς εἶμαινα 2 ὀκάδες εἰς τὸ περιλαμβάνον τὰς 3 ὀκάδας καὶ μία ὀκά εἰς τὸ μεγάλης χωρητικότητος ἀγγεῖον. Κατόπιν τὸ πλήρες ἀγγεῖον τὸ περιλαμβάνον τὰς 7, τὸ χύνομεν εἰς τὸ μεγάλο ἀγγεῖον τὸ περιέχον τὴν 1 ὀκάν καὶ οὕτω ἔχομεν 8 ὀκάδας εἰς τὸ μεγάλης χωρητικότητος ἀγγεῖον καὶ 2 εἰς τὸ περιλαμβάνον τὰς 3 ὀκάδας. Κατόπιν λαμβάνομεν τὰς 2 ὀκάδας τὰς ἐναπολειψθείσας εἰς τὸ περιλαμβάνον τὰς 3 καὶ τὰς χύνομεν εἰς τὸ περιλαμβάνον τὰς 7 κατόπιν ἐκ τοῦ μεγάλης χωρητικότητος ἀγγείου τοῦ περιέχοντος τὰς 8 ὀκάδας πληροῦμεν τὸ περιλαμβάνον τὰς 3 καὶ οὕτω ἔχομεν τὴν λύσιν τοῦ προβλήματος τοῦτέστιν 5 ὀκάδας εἰς τὸ μεγάλης χωρητικότητος ἀγγεῖον 2 ὀκάδας εἰς τὸ περιλαμβάνον τὰς 7 καὶ 3 ὀκάδας εἰς τὸ περιλαμβάνον τὰς 3.

Τὴν ἀνωτέρω λύσιν ἐπέμψεν ἡμῖν ἡ δεσποινὶς Πικρὶνα Φ. Κοῦμανη καὶ ὁ I. Βουστίνης.